

ΚΡΗΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

ΑΝΩΤΕΡΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

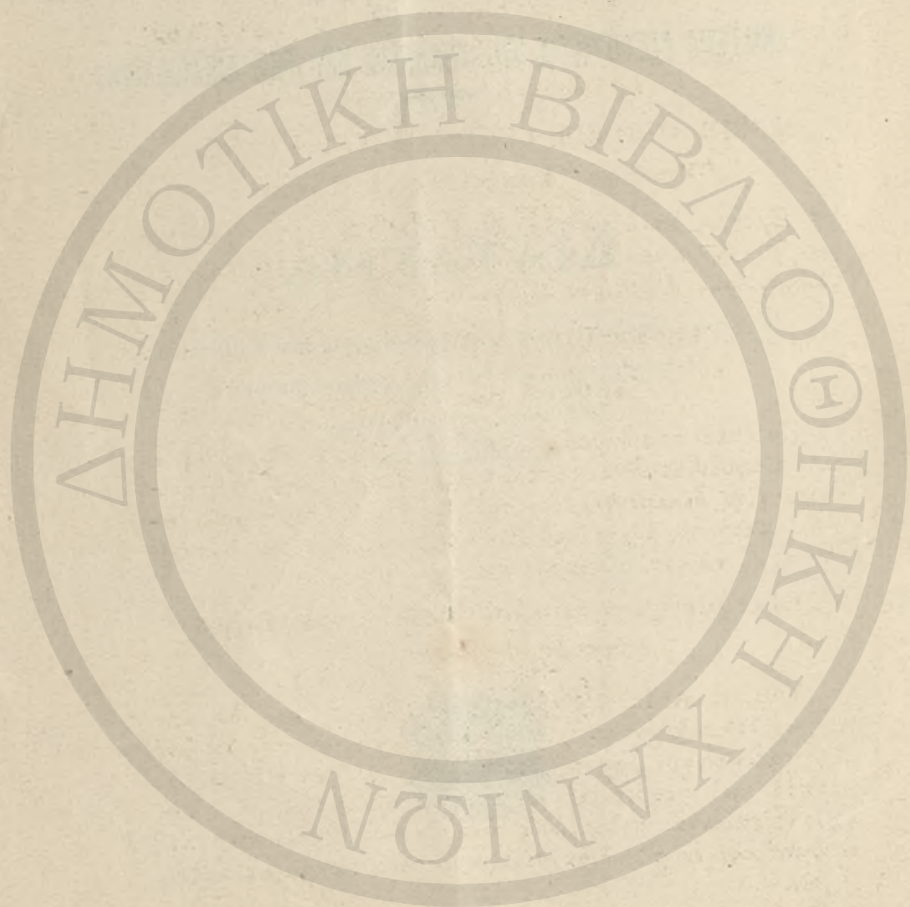
Περὶ τῶν ἀπολυτηρίων ἐπὶ προβιβασιμῶ καὶ συμπληρω-
τικῶν ἐξετάσεων ἐν τοῖς παντὸς βαθμοῦ
δημοσίοις καὶ ἰδιωτικοῖς
ἐκπαιδευτηρίοις.

ΕΝ ΧΑΝΙΟΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

1902

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τῶν ἀπολυτηρίων ἐπὶ προβιβασμῶ καὶ συμπληρω-
τικῶν ἐξετάσεων ἐν τοῖς παντὶς βιβλίῳ δημοσίοις
καὶ ἰδιωτικοῖς ἐκπαιδευτηρίοις.

ΗΜΕΙΣ ΠΡΙΓΚΙΨ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἕγχατος Ἀρμοστής ἐν Κρήτῃ

Ἐγροντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἀρθρὰ 167, 173, 174, 118 186
καὶ 76 τοῦ νόμου 391, προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς Παιδείας καὶ
Δικαιοσύνης Ἑπιτέρου Συμβούλου,

Ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἐν ἕκαστῃ τοῖς δημοσίοις καὶ ἰδιωτικοῖς ἐκπαιδευτηρίοις αἱ
μὲν ἐπὶ προβιβασμῶ καὶ ἀπολύσει ἐξετάσεις γίνονται ἐντός τοῦ
τελευταίου δεκαπενθημέρου τοῦ Ἰουνίου, αἱ δὲ συμπληρω-
τικαὶ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἐπιόντος σχολικοῦ ἔτους, κανονί-
ζονται δὲ τὰ κατ' αὐτὰς ὡς ἑπείτα.

Ἐξετάσεις ἐπὶ προβιβασμῶ ἐν τοῖς δημο-
τικοῖς σχολείοις.

Ἄρθρ. 1. Αἱ ἐπὶ προβιβασμῶ ἐξετάσεις ἐν τοῖς δημοτι-
κοῖς σχολείοις δημοσίοις τε καὶ ἰδιωτικοῖς εἰς μὲν τὴν Α' καὶ
Β' τάξιν εἶναι μόνον προσορικαὶ, εἰς δὲ τὴν Γ' καὶ Δ'
γραπταὶ καὶ προσορικαὶ. Οἱ μαθηταὶ τῆς Α' καὶ Β' τά-
ξεως ἐξετάζονται προσορικῶς ἀνάγνωσιν, ἡγεσιμικὰ καὶ
ἀριθμητ. κλην ἐκ τῶν διδασκόμενων ἐν ταῖς εἰρημέναις τάξεσι
μερῶν.

Οἱ μαθηταὶ τῆς Γ' τάξεως ἐξετάζονται, κατὰ τὸν ἐν τοῖ
ἀρθροῖς 28, 29 καὶ 31 τοῦ παρόντος Διατάγματος διαγραφ-
φόμενον τρόπον, γραπτῶς μὲν εἰς τὰ θρησκευτικὰ, ἑλληνικὰ
καὶ μαθηματικὰ, προσορικῶς δὲ ἐξετάζεται ἕκαστος μαθη

της εἰς τὰ ἑλληνικὰ τὰ μαθηματικὰ καὶ εἰς ἓν ἐκ τῶν ἄλλων μαθημάτων.

Κατὰ τὴν γραπτὴν ἐξέτασιν τῶν ἑλληνικῶν ὑπαγορεύονται τοῖς μαθηταῖς 6—8 σειραὶ ἐκ τῶν δεδιδαγμένων κεφαλαίων τοῦ ἀρχαιολογικοῦ καὶ τοῦ βιβλίου, διδόνται δὲ καὶ ζητήματα τινὰ εἰς τὰ δεδιδαγμένα μέρη τῆς γραμματικῆς ἀναφερομένα, ἅτινα λύσονται. Ἐν ταῖς μαθηματικαῖς διδόνται δύο προβλήματα εἰς τὰ δεδιδαγμένα μέρη τῆς ἀριθμητικῆς ἀναφερομένα, λύσονται δὲ αἰμανηταὶ τὸ ἓν, καὶ ἓν τοῖς θερησκευτικαῖς διδόνται δύο ζητήματα ἐκ τῶν δεδιδαγμένων, καὶ λύσονται δὲ αἰμανηταὶ τὸ ἓν.

Εἰς τὴν γυμναστικὴν καὶ τὴν ὀδικὴν ἐν μὲν τοῖς δημοτικαῖς σχολαῖς ἐκάστη τάξις ἐξετάζεται ἰδίᾳ, ἐν δὲ τοῖς ἀδριατικοῖς συνεξετάζεται ἡ πρώτη τάξις μετὰ τῆς δευτέρας καὶ ἡ τρίτη μετὰ τῆς τετάρτης. Ἐν παντὶ δὲ σχολεῖν συνεξετάζονται αἱ συνδιδαχθεῖσαι τάξεις. Εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα ἡ ἐξέτασις τῆς Γυμναστικῆς γίνεται τῇ τελευταίᾳ Κυριακῇ τοῦ Μαΐου.

Ἀπολυτήριοι ἐξετάσεις ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις.

Ἄρθρ. 2. Αὗται εἶναι γραπτὰ καὶ προφορικὰ καὶ γίνονται μετὰ τὸ τέλος τῶν ἐπὶ προβιβασιμῶν ἐξετάσεων κατὰ τὰ ἄρθρα 28, 29 καὶ 30 τοῦ παρόντος Διατάγματος. Συνίστανται δὲ καὶ μὲν γράπται α) εἰς ὀρθογραφικὸν γυμνασιαστικὸν 8—10 σειρῶν διδόμενον ἐξ ἀδιδάκτου νεοελληνικοῦ κειμένου, προστιτοῦ τοῖς μαθηταῖς, τοῦτο δὲ χρησιμοποιεῖται καὶ ὡς δείγμα γραφῆς β) εἰς τὴν λύσιν 3—4 ζητημάτων ἀναφερομένων εἰς τὸ δεδιδαγμένον μέρος τῆς γραμματικῆς γ) εἰς τὴν λύσιν ἑνὸς προβλήματος ἐκ δύο διδομένων καὶ ἀναφερομένων εἰς τὸ δεδιδαγμένον μέρος τῶν μαθηματικῶν δ) εἰς ἑκθεσὶν ζητημάτων τινος ἐκ τῶν ἐν τῇ τετάρτῃ τάξει διδασκόμενων μερῶν τῆς ἱστορίας, τῆς ἑλληνικῆς, ἢ τῆς φυσικῆς ἱστορίας.

Αἱ δὲ προφορικαὶ γίνονται εἰς πάντα τὰ διδασκόμενα μαθήματα. Ἐν τῇ γυμναστικῇ καὶ ὀδικῇ, ἐξετάζονται ἰδίᾳ ἢ συνεξετάζονται μετὰ τῆς τρίτης τάξεως, ἀν' ἐγένετο συνδιδασκαλία.

Ἐν τῇ ἱερογραφίᾳ καὶ καλλιγραφίᾳ δὲν γίνονται ἐξετάσεις, ἀλλ' ὁ γενικὸς βαθμὸς τῶν εἰρημένων μαθημάτων ἐξάγεται ἐκ τῶν δύο βαθμῶν τῶν ἐξαμήνων. Τὸ αὐτὸ δὲ γίνεται καὶ διὰ τὰ λοιπὰ μαθήματα, ἐν οἷς δὲν γίνονται ἐξετάσεις.

Ἄρθρ. 3. Κατὰ τὰς ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις τῶν δημοτικῶν σχολείων καταβάλλεται μεγίστη προσοχή, ὅπως μὴ ἀπολύωνται μαθηταὶ ἀγνοοῦντες νὰ ἀναγινώσκωσιν ἀπταιστως ἐκ νεοελληνικοῦ κειμένου, ὡς καὶ τὸ τυπικὸν τῆς γραμματικῆς τῆς νέας ἐλληνικῆς γλώσσης.

Ἄρθρ. 4. Ὁ μὴ δυναθεὶς νὰ προσέλθῃ εἰς τὰς ἀπολυτηρίους ἢ τὰς ἐπὶ προεβασμῶ ἐξετάσεις, διὰ νόσον μεμαρτυρημένην ὑπὸ τοῦ νοσηλεύσαντος τοῦτον ἐπιστήμονος ἱατροῦ ἢ δι' ἄλλο σπουδαῖον κώλυμα, ὅπερ ἐκτιμᾷ ὁ Νομαρχιακὸς Ἐπιθεωρητὴς, δικάζοιται νὰ ἐξετασθῇ καὶ κατόπιν ἂν ἀναρρώσῃ μέχρι τῆς 30 Ἰουνίου, ἄλλως κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἐπιόντος σχολικοῦ ἔτους, ἂν ἔχῃ τοῦλάχιστον ὀλίγον βαθμὸν 6 ἐν τοῖς βαθμοῖς τῶν ἐξαμηνιῶν.

Ἄρθρ. 5. Οἱ ἐν τῇ Δ' τάξει ἰδιωτικοῦ δημοτικοῦ σχολείων φοιτῶντες ὑφίστανται τὴν ἀπολυτήριον ἐξέτασιν μετὰ τῶν μαθητῶν τοῦ δημοσίου δημοτικοῦ σχολείου, εἰς οὗ τὴν περιφέρειαν ὑπάγεται τὸ ἰδιωτικὸν σχολεῖον.

Ἄρθρ. 6. Πρὸς κανονικὴν διεξαγωγὴν τῶν ἐξετάσεων εἰς τὰ σχολεῖα, ἐν οἷς διδάσκουσι γραμμ(λοι) ἢ δημ(λοι) προσωρινοί, παραγγέλλονται ὑπὸ τῶν Νομαρχιακῶν Ἐπιθεωρητῶν, οἱ ἐν ταῖς πόλεσι καὶ ταῖς ἐπαρχίαις πτυχιούχοι διδασκαλείων, ὡς καὶ οἱ δι' ἐξετάσεων γενόμενοι ὀριστικοὶ διδάσκαλοι, ὅπως μετὰ τὰς ἐξετάσεις τῶν σχολείων αὐτῶν, γινομένης κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ δευτέρου δεκαημέρου τοῦ Ἰουνίου, μεταβαίνωσιν εἰς ὅσα σχολεῖα ἤθελεν ὀρίσει ὁ Νομαρχ. Ἐπιθεωρητὴς, ἵνα ἐποπτεύωσι τὴν καθ' ὅλου διεξαγωγὴν τῶν ἐξετάσεων, χειραγωγοῦντες τοὺς ἀπειροτέρους τῶν διδασκάλων καὶ ὑποβοηθοῦντες αὐτοὺς εἰς τὴν συνταξίν καὶ ἀποστολὴν τῶν ὀριζομένων κάτωθι ἐγγράφων, εἰς τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἐνδεικτικῶν καὶ ἀπολυτηρίων τοῦ γενικοῦ ἐλέγχου καὶ τοῦ μαθητολογίου. Ὑποβάλλουσι δὲ οἱ πτυχιούχοι ἔχουσιν εἰς τὸν Νομ.

Ἐπιθεωρητὴν περὶ τῆς καταστάσεως τῶν σχολείων, εἰς ἃ μετέβησαν.

Ἄρθρ. 7. Περὶ τῶν ἀπολυομένων ἐξ ἐκάστου δημοτικοῦ σχολείου συντάσσει καὶ ἀποστέλλει εἰς τὸν Νομαρχιακὸν Ἐπιθεωρητὴν ὁ προϊστάμενος ἢ ὁ διδάσκαλος τοῦτου πίνακα εἰς διπλοῦν, περιέχοντα τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τῶν ἀπολυθέντων καὶ ἀπορριφθέντων, τὸν βαθμὸν, τὴν ἡλικίαν, τὴν διαγωγὴν, τὸν τόπον τῆς καταγωγῆς, καὶ τὸ κύριον ὄνομα τοῦ πατρὸς ὀλογράφως. Ἀποστέλλει ὡσαύτως πίνακα ἐμφαίνοντα ὀνομαστὶ τοὺς ἐξ ἐκάστης τῶν τριῶν κατωτέρων τάξεως προκλήντας μαθητάς, τοὺς υποχρεωθέντας εἰς συμπληρωτικὴν ἐξέτασιν, τοὺς ἀπορριφθέντας καὶ τοὺς ἀπορριφθέντας ἐξ ὅλων τῶν τάξεων.

Ἄρθρ. 8. Εὐθὺς μετὰ τὸ πέρασ τῶν ἐξετάσεων, ὀφείλει ἕκαστος διδάσκαλος νὰ ἀποστείλῃ τὰ ἐν τῷ ἀνωτέρῳ ἄρθρῳ ἀναφερόμενα ἔγγραφα εἰς τὸν Νομαρχιακὸν Ἐπιθεωρητὴν πρὸ τῆς ἀπομακρυνσεῖός του δι' ἐκ τῆς κώμης, ἐν ἣ τὸ σχολεῖον, νὰ συμπληρωσῇ τὰ ἐνδεικτικὰ καὶ ἀπολυτήρια τῶν προκλήθέντων ἢ ἀπολυθέντων καὶ νὰ παραδώσῃ ταῦτα εἰς τοὺς προσάγοντας τὸ νόμιμον χρεώσημον μαθητάς. Τῶν ἀναβαλλόντων τὴν ἀποστολὴν τῶν εἰρημένων ἐγγράφων, καὶ ἑτέρου ἀναφέροντος ὅτι τὸ μαθητολόγιον, ὃ ἔλεγχος τὰ ἐνδεικτικὰ καὶ ἀπολυτήρια συνεπληρώθησαν, δὲν ἐπιθεωροῦνται ὑπὸ τῶν Νομαρχιακῶν Ἐπιθεωρητῶν αἱ καταστάσεις τοῦ Ἰουλίου.

Ἄρθρ. 9. Αἱ ἐν τοῖς δημοτικοῖς Παρθεναγωγείοις ἐξετάσεις γίνονται καθ' ὃν ἀκριβῶς τρόπον καὶ ἐν τοῖς σχολείοις τῶν ἀρρένων. Ἡ ἐξέτασις τῆς γυμναστικῆς γίνεται ἐν τόπῳ καταλλήλῳ συμφώνως τῷ ἄρθρ. 11 τοῦ παρόντος Διατάγματος, τῶν δὲ ἐργαζέμων, ἐκτιθεμένων εἰς κοινὴν θέαν τῶν κατασκευασθέντων ὑφ' ἐκάστης μαθητρίας κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ σχολικοῦ ἔτους τοιοῦτων.

Ἐξετάσεις ἐν τοῖς Μουδουλιμανικοῖς σχολείοις.

Ἄρθρ. 10. Εἰς τὰς τρεῖς κατωτέρας τάξεις τῶν Μου-

σουλμανικῶν σχολείων κί ἐξετάσεις εἶναι μόνον προφορικαί· ἐξετάζονται δὲ σί μαθηταὶ ἀνάγνωσιν ἐν ἀμοτέραις ταῖς γλώσσαις, εἰς τὰ ἐν ἐκάστη τάξει διδασκόμενα θρησκευτικὰ καὶ εἰς τὴν ἀριθμητικὴν.

Εἰς τὰς τρεῖς ἀνωτέρας τάξεις αἱ ἐξετάσεις εἶναι γραπταὶ καὶ προφορικαί. Αἱ γραπταὶ ἐξετάσεις συνίστανται α') εἰς τὸ νὰ γράψωσιν οἱ μαθηταὶ κατ' ὑπαγόρευσιν 8—10 σειρὰς, ἐν μὲν τῇ τετάρτῃ τάξει ἐκ τῶν δεδιδασκόμενων μερῶν τοῦ ἐλληνικοῦ καὶ τοῦ τουρκικοῦ ἀναγνωσματορίου, ἐν δὲ τῇ Ε' καὶ Στ' εἰς τὸ νὰ γράψωσιν κατ' ὑπαγόρευσιν 8—10 σειρὰς ἐξ ἀδιάκτων μερῶν τῶν ἐλληνικῶν καὶ τῶν τουρκικῶν ἀναγνωσματορίων, προσοτιῶν τοῖς μαθηταῖς, δίδονται δὲ καὶ γραμματικὰ τινὰ ζητημὰτι ἀναφερόμενα εἰς τὰ δεδιδασκόμενα μέρη τῆς ἐλληνικῆς καὶ τῆς τουρκικῆς γραμματικῆς, ἀτινα λύονται ὑπὸ τῶν μαθητῶν. Ἐν τοῖς μαθηματικοῖς ἐξετάζονται γραπτῶς διδόμενων δύο προβλημὰτων αὐτοῖς ἐκ τῶν δεδιδασκόμενων μερῶν τῆς ἀριθμητικῆς καὶ λυομένου τοῦ ἐνός. Εἰς τὰ θρησκευτικὰ δίδονται δύο ζητήματα, ἐκ τῶν διδασκόμενων ἐν ἐκάστη τάξει μερῶν, καὶ ἐκθέτουσιν οἱ μαθηταὶ κατ' ἰδίαν ἐκλογὴν τὸ ἐν.

Προφορικῶς δὲ ἐξετάζονται πάντες μόνον εἰς τὰ θρησκευτικὰ, εἰς τὰ ἐλληνικὰ, εἰς τὴν τουρκικὴν γλῶσσαν καὶ εἰς τὰ μαθηματικὰ, εἰς δὲ τὰ λοιπὰ μαθήματα ἡ ἐξέτασις γίνεται ὡς καὶ ἐν τοῖς Χριστ. δημοτικοῖς σχολείοις. Τὰ ζητήματα ἐν ταῖς προφορικαῖς ἐξετάσεσιν ὀρίζονται ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ ἢ τοῦ Νομαρχιακοῦ Ἐπιθεωρητοῦ, ἀν παρίσταται οὗτος εἰς τὰς ἐξετάσεις.

Ἄρθρ. 11. Ἡ ἐξέτασις τῆς γυμναστικῆς ἐν τοῖς σχολείοις ἀμοτέρων τῶν φύλων γίνεται, ὡς καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς δημοτικοῖς σχολείοις, ἐντὸς τοῦ δευτέρου δεκαπενθημέρου τοῦ Μαΐου κατ' ἡμέραν ὀριζομένην ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου ἐκάστου σχολείου ἐν συνεννοήσει μετὰ τοῦ Νομαρχιακοῦ Ἐπιθεωρητοῦ.

Ἄρθρ. 12. Οἱ ἐν Μουσουλμανικοῖς γραμματοδιδασκαλείοις τῶν ἐπαρχιῶν, ἐν οἷς δὲν ὑπάρχει διδάσκαλος τῆς ἐλληνικῆς, φοιτῶντες παῖδες ἐξετάζονται προφορικῶς ἀνάγνωσιν, ἀριθμητικὴν καὶ θρησκευτικὰ ὑπὸ τοῦ διδάξαντος αὐτοὺς διδασκάλου, παρισταμένου καὶ ἐνός ἐκ τῶν ἐν τῇ πόλει διδα-

σκόντων Μουσουλμάνων, ἀποστελλομένου ὑπὸ τοῦ Νομαρχιακοῦ Ἐπιθεωρητοῦ. Γραπτῶς δὲ μόνον ἐξετάζονται οἱ μαθηταὶ τῆς Δ' εἰς τὰ θρησκευτικὰ καὶ εἰς τὴν τουρκικὴν γλῶσσαν.

Αἱ ἐξετάσεις ἐν τοῖς Μουσουλμανικοῖς Παρθεναγωγείοις γίνονται κατ' ὄν τρόπον καὶ ἐν τοῖς μουσουλμανικοῖς σχολείοις τῶν ἁρρένων.

Ἡ δὲ ἐξέτασις εἰς τὸ μᾶθημα τῶν ἐργοχειρῶν γίνεται καὶ ἐν τοῖς Μουσουλμανικοῖς παρθεναγωγείοις, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἑλληνικοῖς, ἐκτιθεμένων ἐν τινι αἰθούσῃ τοῦ παρθεναγωγείου τῶν κατ' ἅπαν τὸ σχολικὸν ἔτος ὑφ' ἐκάστης μαθητρίας κατασκευασθέντων ἐργοχειρῶν, εἰς δὲ τὸ τῆς ὠδικῆς ἁδομένων ὑπὸ τῶν μαθητριῶν ἐκάστης τάξεως ποιημάτων ἐκ τῶν διδασκέντων ἐν τῇ τάξει τῶν.

Ἐξετάσεις ἐπὶ προβιβασμῷ

ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς Σχολείοις.

Ἄρθρ. 13. Αἱ κατὰ Ἰούνιον ἐπὶ προβιβασμῷ ἐξετάσεις εἶναι γραπταὶ καὶ προφορικαί. Καὶ γραπτῶς μὲν ἐξετάζονται πάντες οἱ μαθηταὶ εἰς πάντα τὰ διδασκέντα ἐπιστημονικὰ μαθήματα, προφορικῶς δὲ διαιρούμενοι εἰς τμήματα κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἄρθρ. 30, 31 καὶ 36 τοῦ παρόντος Διατάγματος ἀναφερόμενα.

Ἄρθρ. 14. Ἡ διαίρεσις τῆς διδασκείσης ὕλης εἰς ζητήματα, ἢ κλήρωσις τῶν μαθημάτων, ὡς καὶ ἡ ἐξέτασις τῶν τεχνικῶν μαθημάτων, γίνονται κατὰ τὰ ἄρθρα 28, 29, 36, 37 καὶ 38 τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἄρθρ. 15. Οἱ μαθηταὶ τῆς Α' τάξεως, κατὰ τὴν γραπτὴν εἰς τὰ Ἑλληνικὰ ἐξέτασιν, γράφουσιν α) 10—12 σειρὰς ἐκ τῶν ἐρμηνευθέντων ἐν τῇ τάξει τῶν ἀρχαίων κειμένων, ἅς τινὰς καὶ ἐρμηνεύουσι β) λύουσι ζητήματά τινα εἰς τὸ δεδιδασκέντον μέρος τῆς Γραμματικῆς ἀναφερόμενα.

Οἱ μαθηταὶ τῆς Β' γράφουσι κατ' ὑπαγόρευσιν 10—12 σειρὰς ἐκ τῶν δεδιδασκέντων καὶ φράσεις τινὰς ἀρχαίας ἀδιδάκτους, ἀμύρτερον δὲ μεταφέρουσιν οὗτοι εἰς τὸ καθαρεῖον νεώτερον ἰδίωμα· δίδονται ὡσαύτως καὶ ζητήματά τινα πρὸς λύσιν εἰς τὸ δεδιδασκέντον μέρος τῆς Γραμματικῆς ἀναφερόμενα.

Οἱ διδάσκοντες τὰ ἑλληνικὰ ἐν ταῖς εἰρημέναις τάξεσιν ἀρ-
γοῦνται ἱστορήματι, ὅπερ ἀναπτύσσουσιν οἱ μαθηταὶ ἐν
γλώσση καθαρῆσιν.

"Ἀρθρ. 16. Οἱ διδάσκοντες τὰ Ἰταλικὰ καὶ Γαλλικὰ ἐν τῇ
Α' καὶ Β' τάξει τῶν ἑλληνικῶν σχολείων ὑπαγορεύουσιν
φράσεις τινὰς ἐκ τῶν δεδιδαγμένων, αἵτινας οἱ μαθηταὶ
μεταφέρουσιν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν. Προσέτι ὑπα-
γορεύονται εἰς τὴν δευτέραν τάξιν καὶ φράσεις μικραὶ ἑλλη-
νικαὶ ἀδίδακτοι, αἵτινες μεταφέρονται εἰς τὴν Γαλλικὴν ἢ
Ἰταλικὴν γλῶσσαν.

"Ἀρθρ. 17. Εἰς πάντα δὲ τὰ λοιπὰ μαθήματα δίδονται
δύο ζητήματα καὶ λύουσιν οἱ μαθηταὶ κατ' ἴδιαν ἐκλογὴν
τὸ ἓν.

Ἀπολυτήριοι ἐξετάσεις ἐν τοῖς ἑλληνικοῖς ὄχλοις.

"Ἀρθρ. 18. Αἱ ἀπολυτήριοι ἐξετάσεις εἶναι γραπτὰ
καὶ προφορικὰ· αἱ γραπτὰ γίνονται εἰς πάντα τὰ ἐν τῇ
τρίτῃ τάξει διδασκόμενα μαθήματα ὡς ἐξῆς: Ἐν τοῖς ἑλ-
ληνικοῖς ὑπαγορεύονται 8—10 σειραὶ ἐξ ἀδίδακτου ἀρχαίου
κειμένου καὶ 12—15 ἐκ δεδιδαγμένου, ἀμφοτέρω δὲ με-
ταφέρουσιν οἱ μαθηταὶ εἰς τὸ καθαρῆσιν νεώτερον ἰδίωμα.
Πρὸς τούτοις οἱ μαθηταὶ ἐκθέτουσι γραπτῶς ἱστορήμα, ὅπερ
ὁ Διευθυντὴς ἢ ὁ προϊστάμενος τοῦ ἐκπαιδευτηρίου ἀρ-
γεῖται καὶ μεταφέρουσι φράσεις τινὰς ἐκ τῆς νέας γλώσσης
εἰς τὴν ἀρχαίαν.

Ἐν τοῖς Γαλλικοῖς καὶ Ἰταλικοῖς ὑπαγορεύεται τεμάχιον
8—10 σειρῶν ἐκ τῶν δεδιδαγμένων μερῶν, ὅπερ μεταφέ-
ρουσιν εἰς τὴν νέαν ἑλληνικὴν γλῶσσαν· δίδονται δὲ καὶ φρά-
σεις ἑλληνικαὶ ἐκ τοῦ κύκλου τῶν γνώσεων τῶν μαθητῶν, ἅς
τινας οὗτοι μεταφέρουσιν εἰς τὴν γαλλικὴν ἢ ἰταλικὴν.

Ἐν τοῖς μαθηματικοῖς δίδονται δύο προβλήματα ἐκ
τῆς ἀριθμητικῆς καὶ ἓν ἐκ τῆς γεωμετρίας, λύουσι δὲ οἱ
μαθηταὶ τὰ δύο κατ' ἴδιαν αὐτῶν ἐκλογὴν. Ἐν δὲ τοῖς
λοιποῖς μαθήμασι δίδονται δύο ζητήματα διὰ κλήρου ὀριζό-
μενα καὶ λύουσιν οἱ μαθηταὶ τὸ ἓν.

"Ἀρθρ. 19. Προφορικῶς ἐξετάζονται διαιρούμενοι εἰς τμή-

ματᾶ συμφώνως τοῖς ἄρθροις. 30, 31, 36 καὶ 37 τοῦ παρόντος Διατακτικού.

Ἄρθρ. 20. Οἱ προϊστάμενοι ἢ Διευθυνταὶ τῶν ἑλληνικῶν σχολείων ἀρτίζουν μετὰ τὸ πέρας τῶν ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων νὰ ἀποστείλωσιν εἰς τὸν ἐν τῇ ἔδρᾳ τοῦ Νομοῦ των Γραμματικὴν ἢ Διευθυντὴν τοῦ Ἑπιγυμνασίου πῖνακα ἐμφαινόντα τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τῶν ἀπολυθέντων καὶ τῶν ἀπορριφθέντων μαθητῶν, τὸν βαθμὸν, τὴν ἡλικίαν τὴν διαγωγὴν τὸν τόπον τῆς καταγωγῆς καὶ τὸ κύριον ὄνομα τοῦ πατρὸς ὀλογράφως. Ἐν ἰδιαιτέρῳ δὲ ἐγγράφῳ, ταῦτα τῶν ἀποστελλομένων, ἀναφέρονται τὰ ὀνόματα τῶν ἀπὸ τᾶς εἰς τᾶς προαχθέντων, τῶν ὑποχρεωθέντων εἰς συμπληρωματικὰς ἐξετάσεις ἢ ἀπορριφθέντων μαθητῶν, καὶ τῶν ἀπορριφθέντων.

Ἐξετάσεις ἐπὶ προβιβαδῶν ἐν τοῖς Ἐν. Παρθεναγωγείοις.

Ἄρθρ. 21. Αἱ ἐπὶ προβιβαδῶν ἐξετάσεις εἰς τὰς τρεῖς κατωτέρας τάξεις τῶν ἀνωτέρων Παρθεναγωγείων εἶναι γραπτὰ καὶ προφορικὰ. Αἱ γραπτὰ γίνονται εἰς πάντα τὰ ἐν ἐκάστῃ τάξει διδασκόμενα ἐπιστημονικὰ μαθήματα.

Ἄρθρ. 22. Κατὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν Ἑλληνικῶν εἰς τὰ Ἄνωτερα Παρθεναγωγεία, ἐν μὲν τῇ Α' καὶ Β' τάξει δίδονται α) 10—12 σειραὶ ἐκ τῶν ἐρμηνευθέντων ἀρχαίων κειμένων, ἅς τινες μεταφράζουσιν αἱ μαθήτριά· εἰς τὸ καθαρεῦον νεώτερον ἰδίωμα. β) ζητήματα πρὸς λύσιν τινὰ εἰς τὸ δεδιδαγμένον μέρος τῆς Γραμματικῆς ἀναφερόμενα.

Ἐν δὲ τῇ Γ' τάξει δίδονται 10—12 σειραὶ ἐκ τῶν δεδιδαγμένων μερῶν ὡς καὶ 8—10 σειραὶ ἐξ ἀδιδάκτου ἀρχαίου κειμένου, προσετιῶν ταῖς μαθητριάς, ἀμφότερα δὲ ταῦτα μεταφέρουσιν αὐταὶ εἰς τὸ καθαρεῦον νεώτερον ἰδίωμα. Δίδεται προσέτι ὑπὸ τοῦ διδάσκοντος τὰ ἑλληνικὰ, ἐν ἐκάστῃ τῶν τριῶν τάξεων, ἱστορικὸν ἢ διήγημα, ὅπερ ἐκθέτουσιν αἱ μαθήτριά· ἐν γλώσσῃ καθαρευούσῃ.

Ἄρθρ. 23. Ἐν πᾶσι τοῖς λοιποῖς μαθήμασιν ἢ γραπτῇ ἐξέτασις γίνεται ὡς καὶ ἐν τοῖς ἑλληνικοῖς σχολείοις. Αἱ δὲ

προφορικῆ ἐξετάσει γίνονται ὡς ἐν ταῖς τρισὶ κατωτέραις τάξεσι τοῦ Ἡμιγυμνασίου.

Ἀπολυτήριοι ἐξετάσεις ἐν τοῖς Ἀνωτέροις Παρθεναγωγείοις.

Ἄρθρ. 24. Αἱ ἐν τοῖς Ἀνωτέροις Παρθεναγωγείοις ἀπολυτήριοι ἐξετάσεις εἶναι γραπταὶ καὶ προφορικαί. Καὶ αἱ μὲν γραπταὶ γίνονται εἰς πάντα τὰ διδασκόμενα μαθήματα, αἱ δὲ προφορικαὶ συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 31 τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἄρθρ. 25. Κατὰ τὴν γραπτὴν ἐν τοῖς ἐλληνικοῖς ἐξέτασιν ὑπαγορεύονται 10—12 σειραὶ ἐξ ἀδιδάκτου ἀρχαίου κειμένου καὶ 12—15 σειραὶ ἐκ τῶν δεδιδαγμένων, αμφότερα δὲ τὰ τεμάχια ταῦτα μεταφέρουσιν εἰς τὸ καθαρῶς νεώτερον ἰδίωμα. Δίδονται προσέτι καὶ φράσεις τινὲς ἐν τῇ καθαρῶσει νεοελληνικῇ γλώσσῃ, ἃς τινες αἱ μαθήτριάς μεταφέρουσιν εἰς τὴν ἀρχαίαν, ὡς καὶ διήγημά τι, ὅπερ ἐκθέτουσιν αὐταὶ ἐν γλώσσῃ καθαρῶσει.

Ἐν τοῖς Γαλλικοῖς καὶ Ἰταλικοῖς καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς μαθήμασιν ἡ ἐξέτασις γίνεται ὡς καὶ ἐν τῇ Ἀρχαίᾳ τάξει τοῦ Γυμνασίου, ἐν δὲ τῇ οἰκιακῇ παιδαγωγικῇ δίδονται δύο ζητήματα διὰ κλήρου ὀριζόμενα καὶ ἐκθέτουσιν αἱ μαθήτριάς τὸ ἐν.

Ἄρθρ. 26. Ἡ ἐν τοῖς ἐργοχείροις ἐξέτασις πασῶν τῶν τάξεων τῶν Ἀνωτέρων Παρθεναγωγείων γίνεται ἐκτεθειμένων ἐν τινὶ αἰθούσῃ ἐκάστου Παρθεναγωγείου τῶν ἐκείνης μαθητρίδας κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ σχολικοῦ ἔτους κατασκευασθέντων ἐργοχείρων. Ἡ ἐξέτασις ἐν τῇ φθινητῇ, καλλιγραφικῇ ἢ γυμναστικῇ καὶ γυμναστικῇ γίνεται, ὡς καὶ ἐν τῇς λοιποῖς ἐκπαιδευτηρίοις τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως.

Διεξαγωγή τῶν ἐξετάσεων ἐν ἅπασιν τοῖς ἐκπαιδευτηρίοις

Ἄρθρ. 27. Αἱ γραπταὶ καὶ προφορικαὶ ἐξετάσεις ἀπάντων τῶν ἐκπαιδευτηρίων διεξάγονται ὡς ἑπείτα.

Ἄρθρ. 28. Ἄπασα ἢ κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος διδασκόμενα

ὕλη ἐξ ἑκάστου μαθήματος διακρίεται ὑπὸ τοῦ διδάξαντος καὶ ὑπὲρ εὐθύνην τοῦτου εἰς ζητήματα. Ταῦτα δὲ ἐν τοῖς Γυμνασίοις, ἐν ταῖς δυσὶν ἀνωτέροις τάξεσι τῶν Ἡμιγυμνασίων, ἐν τῇ τετάρτῃ τάξει τῶν Ἀνωτέρων Παρθενιαγωγείων, ἐν τῷ Διδασκαλείῳ καὶ ἐν ταῖς τρισὶν ἀνωτέροις τάξεσι τοῦ Ἱεροδιδασκαλείου πρέπει νὰ εἶναι εἰς μὲν τὰ ἑλληνικά, τὰ μαθηματικά καὶ τὴν ἱστορίαν 60, εἰς δὲ τὰ λοιπὰ μαθήματα 40.

Ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς σχολείοις, ἐν ταῖς τρισὶ κατωτέροις τάξεσι τῶν Ἀνωτέρων Παρθενιαγωγείων, τῶν Ἡμιγυμνασίων καὶ τοῦ Ἱεροδιδασκαλείου τὰ ζητήματα τῶν ἑλληνικῶν, τῶν μαθηματικῶν καὶ τῆς ἱστορίας εἶναι 50, τῶν δὲ λοιπῶν μαθημάτων 30. Τῶν δημοτικῶν σχολείων μόνον τὰ μαθήματα τῆς Γ' καὶ Δ' πλὴν τῶν ἑλληνικῶν διακρίονται εἰς ζητήματα, ἅτινα ἐν μὲν τοῖς μαθηματικοῖς πρέπει νὰ εἶναι τοῦλάχιστον 40 ἐν δὲ τοῖς λοιποῖς 30, ὀρίζονται δὲ διὰ κλήρου τὰ διδόμενα καὶ ἐν ταῖς γραπταῖς καὶ ἐν ταῖς προφορικαῖς ἐξετάσεσιν, ὡς καὶ ἐν τοῖς σχολείοις τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως.

Ἄρθρ. 29. Τὰ ζητήματα ταῦτα, ἅτινα πρέπει νὰ περιέχωσι πᾶσαν τὴν διδαχθεῖσαν ὕλην ἐξ ἑκάστου μαθήματος, γεγραμμένα κατ' αὐξοῦντα ἀριθμὸν καὶ ὑπογεγραμμένα ὑπὸ τοῦ διδάξαντος καθηγητοῦ ἢ διδασκάλου παραδίδονται τὴν τελευταίαν πρὸ τῶν γραπτῶν ἐξετάσεων ἑβδομάδα πρὸ προϊσταμένου ἑκάστου ἐκπαιδευτηρίου, ὅστις ἐξελέγγων αὐτὰ ἐπιφέρει ἐν συνεννόησει μετὰ τοῦ διδάξαντος τὰς τυχόν ἀναγκαίας τροποποιήσεις. Δύναται δὲ ὁ προϊστάμενος ἑκάστου ἐκπαιδευτηρίου, ὅταν ζητημά τι εἶναι ἐκτενὲς νὰ ὀρίξη μετὰ τὴν κλήρωσιν τὸ ἐξεταστὸν ἐκ τούτου μέρους. Τὰ ζητήματα εἰς ἃ διακρίεται ἕκαστον μάθημα δὲν ἀνακοινοῦνται τοῖς μαθηταῖς.

Ἄρθρ. 30. Ἐν μιᾷ κληρωτίδι τίθενται δευτάρια ἔχοντα ἐπιγεγραμμένους τοὺς ἀριθμοὺς 1—60, 1—40, 1—50 καὶ 1—30. Πρὸ τῆς ἐνάρξεως δὲ τῶν γραπτῶν ἢ προφορικῶν ἐξετάσεων ἐξάγονται ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου ἑκάστου ἐκπαιδευτηρίου ἐκ τῆς κληρωτίδος τρεῖς ἢ δύο ἀριθμοὶ καὶ ὑπαγορεύονται τὰ εἰς τούτους ἀντιστοιχοῦντα ζητήματα τοῖς μαθηταῖς ἵνα πραγματευθῶσιν αὐτὰ. Ἐκ τῶν τριῶν ζητημάτων ὑποβιβάζονται νὰ λύσῃσι οἱ μαθηταὶ τὰ

δύο, ἐκ δὲ τῶν δύο τὸ ἓν. Εἰς τὰ γλωσσικὰ μαθήματα ἐν πᾶσι τοῖς ἐκπαιδευτηρίοις τῆς μέσης ἐκπαίδευσως, τὰ μὲν διδόμενα ἐκ τῶν δευτερευόντων ὀρίζονται διὰ κλήρου, τὰ δὲ ἐξ ἀδιδάκτων, τὰ ἐν τῇ νεοελληνικῇ γλώσσῃ πρὸς μετατροπὴν εἰς τὴν ἀρχαίαν ἢ εἰς ξένην γλῶσσαν, ὡς καὶ αἱ ἐκθέσεις, ὑπὸ τῶν διδασκόντων τὰ μαθήματα ταῦτα συνεννοουμένων μετὰ τοῦ προϊσταμένου ἐκάστου σχολείου.

Ἄρθρ. 31. Κατὰ τὰς προφορικὰς ἐξετάσεις ἐν πᾶσι τοῖς σχολείοις τῆς μέσης ἐκπαίδευσως, ἐν τῇ Γ' τάξει τῶν δημοτικῶν σχολείων καὶ ἐν ταῖς τρισὶν ἀνωτέροις τῶν Μουσουλμανικῶν, δὲν ἐξετάζονται πάντες οἱ μαθηταὶ ἐν πᾶσι τοῖς μαθήμασιν, ἀλλὰ διακροῦνται οὗτοι εἰς τμήματα ἰσάριθμα πρὸς τὰ ἐν ἐκάστῃ τάξει διδασκόμενα μαθήματα, ἕκαστον δὲ τμήμα ἐξετάζεται εἰς ἓν μάθημα.

Ἐξαιροῦνται οἱ μαθηταὶ σπουδασταί, ἀπολυτήριον ἐξέτασιν ἐν τοῖς Γυμνασίοις τῷ Διδασκάλει τῷ Ἱεροδιδασκάλει καὶ τῇ Δ' τάξει τῶν δημοτικῶν σχολείων, οἵτινες ἐξετάζονται καὶ προφορικῶς εἰς πάντα τὰ μαθήματα.

Ὁ καθορισμὸς τῶν συναποτελεσσόντων ἕκαστον τμήμα μαθητῶν γίνεται διὰ κλήρου μικρὸν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν προφορικῶν ἐξετάσεων ἐκάστης τάξεως. Διὰ κλήρου ὡσαύτως καὶ μικρὸν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐξετάσεων ἕκαστου τῶν τμημάτων ἐρίζεται καὶ τὸ μάθημα εἰς ὃ ἕκαστον τμήμα θὰ ἐξετασθῇ. Ἐν τῷ Ἱεροδιδασκάλει ἐξετάζονται πάντες εἰς τὰ ἱερά καὶ τὰ παιδαγωγικὰ καὶ τὰ τεχνικὰ μαθήματα.

Ἄρθρ. 32. Οἱ σπουδασταὶ τὴν ἀπολυτήριον δοκιμασίαν ἐν τῷ Γυμνασίῳ, Ἱεροδιδασκάλει καὶ Διδασκάλει ἐξετάζονται καὶ προφορικῶς εἰς πάντα τὰ διδασκόμενα μαθήματα. ἕκαστος δὲ μαθητὴς ἐπιερχόμενος πρὸς ἐξέτασιν λαμβάνει ἐκ τῆς κληρωτῆδος ἐνθαριθμῶν καὶ ἐξετάζεται τὸ ἀντιστοιχοῦν εἰς τὸν κληρωθέντα ἀριθμὸν ζήτημα, ἀποτυχὼν δὲ εἰς τὸ πρῶτον ζήτημα δύναται νὰ ἐξαγάγῃ καὶ δεύτερον κλήρον. Αἱ ἀπολυόμενα ἐκ τῶν ἀνωτέρων Ἱερῶν καὶ τεχνικῶν ἐξετάζονται εἰς μὲν τὰ Ἑλληνικὰ θερησκευτικὰ καὶ πολιτικὰ Παιδαγωγικὰ πᾶσαι, εἰς δὲ τὰ λοιπὰ ὡς ἀνωτέρω-δικηρῶν εἰς ἰσάριθμα τοῖς ὑπολειπομέναις μαθήμασι τμήματα.

Ἐξετάσεις ἐπὶ προβιβαθμῶ ἐν τοῖς Γυμνασίοις καὶ Ἡμιγυμνασίοις.

Ἄρθρ. 33. Αὗται εἶναι γραπταὶ καὶ προφορικοί. Καὶ αἱ προφορικοὶ μὲν γίνονται συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 31 τοῦ παρόντος Διατάγματος αἱ δὲ γραπταὶ ὡς ἐξῆς :

Ἄρθρ. 34. Κατὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν Ἑλληνικῶν ἐν ταῖς τρισὶ κατωτέροις τάξεσι τῶν Γυμνασίων δίδονται τοῖς μαθηταῖς α') τεμάχιον 12—15 σειρῶν ἐκ τῶν δεδιδαχμένων πεζῶν συγγραφέων ὡς καὶ 10—12 σειραὶ ἐξ ἀδιδάκτου πεζοῦ συγγραφέως ἀμφοτέρω δὲ μεταφέρουσιν οὗτοι εἰς τὸ καθαρῶν νεώτερον ἰδίωμα β') τεμάχιον ἐξ 8—10 σειρῶν ἐν τῇ νέᾳ Ἑλληνικῇ γλώσσῃ, ὅπερ μεταφέρουσιν εἰς τὴν ἀρχαίαν. Τὸ ἀδιδάκτου τεμάχιον ὡς καὶ τὸ νεοελληνικὸν πρὸς μετατροπὴν θέμα πρέπει νὰ εἶναι προσιτὰ τοῖς μαθηταῖς καὶ ἀνάλογα πρὸς τὴν ἐν τῇ Ἑλληνικῇ γλώσσῃ ἐμπειρίαν αὐτῶν γ') καὶ ἐν ταῖς τρισὶ τάξεσι δίδεται θέμα διηγήματος ἢ περιγραφῆς, ὅπερ ἐκτίθεται ὑπὸ τῶν μαθητῶν ἐν γλώσσῃ καθαρῆς.

Ἄρθρ. 35. Ἐν τοῖς Λατινικοῖς εἰς τὴν Αὐτὴν τάξιν ὑπαγορεύονται 10—12 σειραὶ ἐκ τῶν δεδιδαχμένων ὡς καὶ φράσεις τινὲς ἀδιδάκτοι, αἵτινες μεταφέρονται ὑπὸ τῶν μαθητῶν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν. Ἐν τῇ Β' τάξει δίδονται 8—10 σειραὶ ἐξ ἀδιδάκτου ἀπλοῦ κειμένου καὶ 12—15 ἐκ τῶν δεδιδαχμένων ἀμφοτέρω δὲ μεταφράζονται ὑπὸ τῶν μαθητῶν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν. Ἐν τῇ Γ' τάξει δίδεται ἀδιδάκτου Λατινικοῦ κείμενον 10—12 σειρῶν καὶ δεδιδαχμένον 12—15 πρὸς μετατροπὴν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν.

Εἰς τὰ Γαλλικὰ καὶ Ἰταλικὰ ἐν μὲν τῇ Α' τάξει ὑπαγορεύονται 10—12 σειραὶ ἐκ τῶν δεδιδαχμένων καὶ 8—10 ἐξ ἀδιδάκτου μέρους προσιτοῦ τοῖς μαθηταῖς, αἵτινες ἀμφοτέρω μεταφράζουσιν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν. Ὑπαγορεύονται προσεπιπροτάσεις ἑλληνικαὶ αἵτινες μεταφέρονται εἰς τὴν Γαλλικὴν ἢ τὴν Ἰταλικὴν. Ἐν δὲ τῇ Β' καὶ Γ' τάξει ὑπαγορεύονται τεμάχια ἀδιδάκτα γαλλικὰ ἢ ἰταλικὰ 8—10 σειρῶν καὶ 10—12 ἐκ τῶν δεδιδαχμένων πρὸς μετάφρασιν ἀμφοτέρω εἰς τὴν Ἑλληνικὴν. Ὑπαγορεύεται προσεπιπροτάσεις ἑλληνικαὶ συνε

γῆς ἀλλ' ἀπλοῦν κείμενον 8—10 σειρῶν λαμβανόμενον ἐκ τῶν συνήθως ἐν τοῖς Γυμνασίοις διδασκόμενων συγγραφέων, ὅπερ μεταφέρουσιν οἱ μαθηταὶ εἰς τὴν Γαλλικὴν ἢ Ἰταλικὴν.

Ἄρθρ. 36. Αἱ ἐξετάσεις τῆς Γυμναστικῆς ἐν μὲν τοῖς δημοτικαῖς σχολαῖς ἀμφοτέρων τῶν φύλων γίνονται κατὰ τὸν διαγραφόμενον τρόπον ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ παρόντος Διατάγματος, ἐν πᾶσι δὲ τοῖς σχολαῖς τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως κατ' ὀμάδας καὶ κατ' ἄτομον. Καὶ αἱ μὲν κατ' ὀμάδας γίνονται ἐντὸς τοῦ δευτέρου δεκαπενθήμερου τοῦ Μαιου δημοσίᾳ. αἱ δὲ κατ' ἄτομον μετὰ τὸ πέρασ τῶν πρώτων ὑπὸ τοῦ διδάσκοντος παρισταμένου καὶ τοῦ προϊσταμένου ἐκαστοῦ ἐκπαιδευτηρίου. Κατὰ τὰς ἐξετάσεις ταύτας δοκιμάζεται ἡ ἐπίδοσις ἐκαστοῦ μαθητοῦ καὶ δίδεται βαθμὸς, ὅστις συνδυαζόμενος μετὰ τῶν δύο βαθμῶν τῶν ἐξαμήνων ἀποτελεῖ τὸν ὅλικόν βαθμὸν ἐκαστοῦ μαθητοῦ ἐν τῷ μαθήματι τούτῳ.

Ἄρθρ. 37. Εἰς τὴν Ὁδικὴν καὶ τὴν Ἐκκλησιαστικὴν μουσικὴν ἐν μὲν τοῖς δημοτικαῖς σχολαῖς ἐξετάζονται συσφώνως τοῖς ἄρθροις 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος Διατάγματος, ἐν δὲ τοῖς σχολαῖς τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως ἐκαστος τῶν μαθητῶν ἐξετάζεται ἰδίᾳ καὶ τίθεται βαθμὸς, ὅστις συνδυαζόμενος μετὰ τῶν δύο βαθμῶν τῶν ἐξαμήνων ἀποτελεῖ τὸν ὅλικόν βαθμὸν ἐκαστοῦ μαθητοῦ ἐν τῷ μαθήματι τούτῳ. Ἐν τῇ ἱερογραφίᾳ καὶ τῇ καλλιγραφίᾳ οἱ μαθηταὶ ἐξετάζονται γραπτῶς, ὁ διδόμενος δὲ βαθμὸς συνδυαζόμενος μετὰ τῶν δύο βαθμῶν τῶν ἐξαμήνων ἀποτελεῖ τὸν ὅλικόν βαθμὸν ἐκαστοῦ μαθητοῦ ἐν τοῖς μαθήμασι τούτοις.

Ἄρθρ. 38. Αἱ γραπτὰ ἐξετάσεις εἰς μὲν τὰς δύο ἀνωτέρους τάξεις τῶν Ἡμιγυμνασίων γίνονται ὡς καὶ ἐν τῇ Α' καὶ Β' τοῦ Γυμνασίου, εἰς δὲ τὰς τρεῖς κατωτέρας ὡς ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς σχολαῖς. Αἱ προφορικὰ ἐξετάσεις ἐν τοῖς Ἡμιγυμνασίοις γίνονται κατὰ τὸ ἄρθρον 31 τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἄπολυτῆρι οἱ ἐξετάσεις ἐν τοῖς Γυμνασίοις.

Ἄρθρ. 39. Αἱ ἀπολυτῆρι ἐξετάσεις ἐν τοῖς Γυμνασίοις

γίνονται γραπτῶς καὶ προσωρικῶς εἰς πάντα τὰ διδασκόμενα ἐπιστήμονικά μαθήματα, προτάσσονται δὲ αἱ γραφαὶ τῶν προσωρικῶν καὶ ἀρχονται μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν λοιπῶν τάξεων.

Ἄρθρ. 40. Ἡ διαίρεσις εἰς ζητήματα τῆς διδασκείας εἰς ἕκαστον μάθημα ὕλης ἢ καταγραφή τούτων ὑπὸ τοῦ διδάσκοντος, ἢ ἐξελεγκτῆς ὑπὸ τοῦ Γυμνασιάρχου, ἢ κλήρωσις τῶν ζητημάτων ἐν τε ταῖς γραφαῖς καὶ ταῖς προσωρικαῖς ἐξετάσεσι γίνονται κατὰ τὰ ἄρθρα 28, 29 καὶ 30 τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἄρθρ. 41. Ἐν ταῖς γλωσσικαῖς μαθήμασι τὰ διδόμενα ἀδίδακτα τεμάχια πρὸς ἐρμηνείαν, τὰ ἐν τῇ νεοελληνικῇ γλώσσῃ διδόμενα τεμάχια πρὸς μεταφράσιν εἰς τὴν ἀρχαίαν ἢ εἰς ξένην γλῶσσαν καὶ ἡ ἐκθεσις ὀρίζονται ὑπὸ τοῦ Γυμνασιάρχου συνεννοουμένου μετὰ τῶν διδασκόντων. Τὰ δὲ διδόμενα ἐκ τῶν δεδιδασκόμενων ὀρίζονται διὰ κλήρου κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον.

Ἄρθρ. 42. Μετὰ τὴν κλήρωσιν ἢ τὴν ἄλλως γινόμενον καθορισμὸν τῶν ζητημάτων ἕκαστου μαθήματος συντάσσεται πρακτικόν, ἐν ᾧ δηλοῦνται ἀκριβῶς τὰ ἀριστέα ἢ κληρωθέντα ζητήματα καὶ υπογράφεται ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων ἐξεταστικῆς ἐπιτροπείας, ἧτις ἀπρὸς τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ ἐκ συλλόγου πάντων τῶν ἐν τῷ Γυμνασίῳ διδασκόντων καθηγητῶν καὶ διδασκάλων. Πρὸς ἐξουσίαν δὲ ταύτης ὁ Γυμνασιάρχος ἀν μὴ παρίσταται ὁ Γεν. Ἐπιθεωρητής.

Ἄρθρ. 43. Ἐν τῇ τῶν ἐλληνικῶν ἐξετάσει ὑπαγορεύεται ὑπὸ τοῦ Γυμνασιάρχου τεμάχια ἀδίδακτον οὐχὶ ὀλιγώτερον τῶν 15 σειρῶν ἐκ τῶν ἐν τοῖς Γυμνασίοις συνήθως διδασκόμενων πεζῶν συγγραμμάτων, ὅπερ ὀφείλουσιν οἱ μαθηταὶ νὰ μεταφράσωσιν εἰς τὴν καθωμιλημένην. Ἐἴτα μεταφράζεται ὑπὸ τοῦ Γυμνασιάρχου τεμάχιον οὐχὶ ὀλιγώτερον τῶν 12 σειρῶν, ὅπερ ὀφείλουσι νὰ μεταφέρωσιν οἱ μαθηταὶ εἰς τὸ ἀρχαῖον ἰδίωμα. Τέλος οἱ μαθηταὶ πραγματεύονται θέμα τι ὀριζόμενον ὑπὸ τοῦ Γυμνασιάρχου.

Ἄρθρ. 44. Ἐν τοῖς Λατινικοῖς Γαλλικοῖς καὶ Ἰταλικοῖς δίδονται τεμάχια ἀδίδακτα ἐκ 12 τοῦλάχιστον σειρῶν, ἅτινα μεταφέρουσιν οἱ μαθηταὶ εἰς τὴν καθωμιλημένην νεοελληνικὴν

γλώσσαν, δίδονται δὲ ταιαῦτα 10—12 σειρῶν καὶ ἐν νεοελληνικῇ γλώσσῃ, ἅτινα μεταφέρουσιν εἰς τὰς εἰρημένους γλώσσας

Ἄρθρ. 45. Ἐν τοῖς λοιποῖς μαθήμασι κληρουμένων τριῶν ζητημάτων ὑπὸ τοῦ Γυμνασίου ἀρχοῦ οἱ μαθηταὶ πραγματεύονται τὰ δύο.

Ἄρθρ. 46. Οἱ ὑφιστάμενοι τὴν ἀπολυτήριον ἐξέτασιν μαθηταὶ τοῦ Γυμνασίου ἀφίλουσι γὰρ ἐρμηνεύσασιν κατὰ τὴν προφορικὴν ἐξέτασιν ἐν τοῖς ἑλληνικοῖς καὶ μέρος ἀδιδακτον ἐκ τῆς Ἰλιάδος τοῦ Ὀμήρου.

Ἄρθρ. 47. Μετὰ τὸ πέρας τῶν ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων γίνεται συνεδρία περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων. Μετέχουσι δὲ ταύτης πάντες οἱ καθηγηταὶ καὶ οἱ διδάσκοντες τὰ τεχνικά.

Ἄρθρ. 48. Μετὰ τὰς ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις ὁ Γυμνασίου ἀρχὴς ἢ ὁ Διευθύνων πλήρες Γυμνάσιον ὑποβάλλει διὰ τῆς Α. Διευθύνσεως τῆς Παιδείας καὶ Δικαιοσύνης εἰς τὴν Πρυτανείαν τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου πίνακα τῶν ἀπολυθέντων μαθητῶν δηλοῦντα τὸ κύριον ὄνομα ἐκάστου τούτων καὶ τὸ ἐπώνυμον ὀλογράφως ὡς καὶ τὸ κύριον ὄνομα τοῦ πατρὸς, τὴν πατρίδα, τὴν ἡλικίαν, τὸ θρησκευμ., τὴν διαγωγὴν καὶ τὸν γενικὸν βελτιὸν ὀλογράφως καὶ ἀριθμητικῶς. Ὁμοίως πίναξ ὑποβάλλεται καὶ εἰς τὴν Ἀν. Διεύθυνσιν.

Ἐξετάσεις ἐπὶ προβιθασμῶ ἐν τῷ Ἱεροδιδασκαλείῳ.

Ἄρθρ. 49. Αἱ ἐπὶ προβιθασμῶ ἐξετάσεις ἐν τῷ Ἱεροδιδασκαλείῳ γραπταὶ καὶ προφορικαὶ οὖσαι γίνονται τῶν μὲν τριῶν κατωτέρων τάξεων ὡς ἐν τοῖς ἑλληνικοῖς Σχολείοις, τῆς δὲ τῆς Δ' καὶ Ε' ὡς ἐν τῇ Α' καὶ Β' τάξει τῶν Γυμνασίων, τεμάχια ὅμως νεοελληνικὰ πρὸς μετατροπὴν εἰς τὴν ἀρχαίαν δὲν δίδονται ἐν τῷ Ἱεροδιδασκαλείῳ.

Ἄρθρ. 50. Κατ' ἐξαιρέσιν ἐν ταῖς γραπταῖς ἐξετάσεσι τῶν θρησκευτικῶν δίδονται εἰς πάσας τὰς τάξεις τρία ζητήματα καὶ ἐκθέτουσιν οἱ μαθηταὶ τὰ δύο. Αἱ προφορικαὶ ἐξετάσεις γίνονται συμφώνως τοῖς ἀρθροῖς 31, 36, καὶ 37 τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἀπολυτήριοι ἐξετάσεις ἐν τῷ Ἱεροδιδασκαλείῳ.

Ἄρθρ. 51. Αἱ ἀπολυτήριοι ἐξετάσεις ἐν τῷ Ἱεροδιδασκαλείῳ εἶναι γραπταί, προφορικαί καὶ πρακτικαί καὶ γίνονται μετὰ τὰς γραπτάς καὶ προφορικὰς ἐξετάσεις τῶν λοιπῶν τάξεων.

Ἄρθρ. 52. Αἱ ἀπολυτήριοι ἐξετάσεις ἐν τῷ Ἱεροδιδασκαλείῳ γίνονται ἐνώπιον ἐπιτροπείας ἀποτελουμένης ἀπὸ τὸν Διευθυντὴν τοῦ Ἱεροδιδασκαλείου ἀπὸ τοὺς τακτικῶς καθηγητὰς τούτου καὶ ἀπὸ τὸν Θεοφιλέστατον Ἐπίσκοπον Κυθωνίας καὶ Ἀποκορώνου ὡς Πρόεδρον ἄνευ ψήφου. Ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ ἐπὶ τῆς Παιδείας καὶ τῆς Δικαιοσύνης Συμβούλου παρίσταται ὁ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς ἢ καθηγητὴς ὑπ' αὐτοῦ ὀριζόμενος, ὅστις παρακολουθεῖ τὰς γραπτάς καὶ προφορικὰς ἐξετάσεις ἄνευ δικαιώματος ψήφου.

Ἄρθρ. 53. Αἱ γραπταὶ ἐξετάσεις προηγούνται τῶν προφορικῶν καὶ γίνονται ἐν ἅπασιν τοῖς διδαχθεῖσι μαθήμασι.

Ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς ἢ ἐξέτασις συνίσταται α') εἰς τὸ νὰ γράψωσι τεμάχιον 12—15 σειρῶν ἐξ ἀδιδάκτου πεζοῦ συγγραφῆς ὅπερ μεταφέρουσιν οἱ μαθηταὶ εἰς τὸ καθαρῶν νεώτερον ἰδίωμα· τὸ τεμάχιον τοῦτο δίδεται ἐκ τῶν ἐν τῷ Ἱεροδιδασκαλείῳ διδασκομένων συγγραφῶν β') δίδεται ῥητὸν τι ἀρχαῖον ἢ ῥητὸν ἐκ τῆς ἀγίας Ἐραφῆς καὶ ἀναπτύσσεται ὑπὸ τῶν μαθητῶν.

Ἐν τοῖς θρησκευτικοῖς καὶ τοῖς παιδαγωγικοῖς δίδονται τρία ζητήματα ἐκ τῶν δεδιδαγμένων καὶ ἐκθέτουσιν οἱ μαθηταὶ τὰ δύο. Ἐν τοῖς παιδαγωγικοῖς τὰ δύο ζητήματα ὀρίζονται ἐκ τῆς γενικῆς καὶ τῆς εἰδικῆς διδακτικῆς καὶ τὸ τρίτον ἐκ τῆς ψυχολογίας ἢ τῆς λογικῆς. Ἐν τοῖς μαθηματικοῖς δίδονται ὡσαύτως τρία ζητήματα, ὧν τὸ ἓν ἐκ τῆς Γεωμετρίας, καὶ λύονται τὰ δύο κατ' ἐκλογὴν τῶν μαθητῶν. Ἐν τοῖς λοιποῖς μαθήμασι δίδονται δύο ζητήματα καὶ ἐκθέτουσιν οἱ μαθηταὶ τὸ ἓν. Εἰς τὴν φθικὴν, κλλιγραφίαν, ἰχνογραφίαν καὶ γυμναστικὴν ἐξετάζονται ὡς καὶ ἐν τῷ Διδιδασκαλείῳ. Ἐν τῇ Γυμναστικῇ συνεξετάζονται αἱ συνδιδαχθεῖσα τάξεις. Εἰς δὲ τὴν Ἑκκλησιαστικὴν μουσικὴν ἐξετάζονται πάντες εἰς τὰ δεδιδαγμένα μέρη.

Ἄρθρ. 54. Προφορικῶς ἐξετάζονται πάντες εἰς πάντα τὰ μαθήματα, βαθμολογεῖ δὲ κατὰ τὰς προφορικὰς ἐξετάσεις ὁ ἐξετάζων ἕκαστον μάθημα καθηγητῆς καὶ ὁ διευθυντῆς ὁ μέσος δὲ ὅρος τῶν δύο τούτων βαθμῶν ἀποτελεῖ τὸν βαθμὸν τῶν προφορικῶν ἐξετάσεων ἐν ἑκάστῳ μαθηματί. Ἐκαστος τῶν ἀπολυομένων μαθητῶν ὀφείλει νὰ ἐρμηνεύσῃ καὶ τεμάχιον ἀδιδακτὸν ἐκ τοῦ Εὐαγγελίου ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ ὀριζόμενον.

Ἄρθρ. 55. Ἡ πρακτικὴ ἐξέτασις γίνεται ἐν τῷ προσηρητημένῳ εἰς τὸ Ἱεροδιδασκαλεῖον προτύπῳ. Ἐκαστος δὲ τῶν ὑφισταμένων τὴν ἀπολυτήριον δοκιμασίαν ὀφείλει νὰ διδάξῃ εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ προτύπου ἐνώπιον τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπείας ἐν ἑκ τῶν διδασκομένων ἐν τούτῳ μαθημάτων. Τὸ διδαχθησόμενον μάθημα ὀρίζεται εἰς ἕκαστον τῶν ἐξεταζομένων δύο ἡμέρας πρὸ τῆς ἐξετάσεώς του. Κατὰ τὴν ὥραν τῆς διδασκαλίας ὀφείλει νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὴν ἐξεταστικὴν ἐπιτροπείαν ἔγγραφον προπαρασκευὴν τοῦ διδαχθησομένου μαθήματος, ἣν παραλαμβάνει ὁ Διευθυντῆς καὶ φυλάττει ἐν τῷ ἀρχεῖῳ τοῦ Ἱεροδιδασκαλείου. Ὁ δίδόμενος βαθμὸς ἐν τῇ πρακτικῇ διδασκαλίᾳ ἀποτελεῖ ἕκτον παράγοντα, ὅστις προστιθέμενος μετὰ τῶν λοιπῶν κέντε τῶν ἀναφερομένων ἐν τῷ ἄρθρῳ 102 τοῦ παρόντος Διατάγματος καὶ διαιρούμενος διὰ τοῦ 6 ἀποτελεῖ τὸν ὀλικὸν βαθμὸν ἐν τοῖς παιδαγωγικοῖς.

Ἄρθρ. 56. Μετὰ τὸ πέρας τῶν ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων γίνεται συνεδρία περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων πασῶν τῶν τάξεων, ταύτης δὲ μετέχουσι πάντες οἱ καθηγηταὶ καὶ οἱ διδάσκαλοι τῶν τεχνικῶν μαθημάτων.

Ἄρθρ. 57. Περὶ πάντων τῶν κατὰ τὴν ἀπολυτήριον ἐξέτασιν γινομένων γράφονται πρακτικὰ ἐν ἰδιαιτέρῳ βιβλίῳ ὑπὸ τοῦ συντάκτοντος καὶ τὰ τῶν συνεδριῶν τοῦ συλλόγου νεωτέρου καθηγητοῦ, καὶ ὑπογράφονται ὑπὸ πάντων τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπείας.

Ἄρθρ. 58. Μετὰ τὸ πέρας τῶν ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων τοῦ Ἱεροδιδασκαλείου, ὁ Διευθυντῆς τούτου ὑποβάλλει εἰς τὴν Ἀνωτέραν Διεύθυνσιν τῆς Παιδείας καὶ τῆς Δικαιοσύνης πῖνακα τῶν ἀπολυθέντων, ἐνῶ σημειοῦται ὀλογράφως τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον ἑκάστου μαθητοῦ, τὸ κύριον ὄνομα τοῦ

πατρός αὐτοῦ προσέτι δὲ ἡ ἐπαρχία ἐκάστου καὶ τὸ χω-
ρίον ἐν ᾧ διαμένει, ἡ ἡλικία, ἡ διαγωγὴ καὶ ὁ γενικὸς
βαθμὸς ὀλογράφως καὶ ἀριθμητικῶς.

Ἄρθρ. 59. Οἱ συμφώνως τῷ παρόντι Διατάγματι ἀπο-
λυόμενοι ἐκ τοῦ Ἱεροῦ δασκαλείου ἀναγνωρίζονται κατὰ
τὸ ἄρθρ. 94 τοῦ νόμου 391 ὀριστικοὶ δημοδιδάσκαλοι, μι-
σθοδοτοῦνται δὲ διορίζομενοι τοιοῦτοι ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ
τῶν καὶ λαμβάνουσι παρὰ τῆς Ἀνωτέρας Διευθύνσεως τῆς
Παιδείας καὶ Δικαιοσύνης πτυχίον ἕχον ὡς ἑξῆς:

ΚΡΗΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Ἀνωτέρα Διεύθυνσις τῆς Παιδείας καὶ τῆς Δικαιοσύνης

Ὁ ἐκ ἐτῶν
διατελέσας μαθητὴς τοῦ ἐν Ἁγίᾳ Τριάδι Ἱεροδιδασκαλείου
καὶ συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθμ.
καὶ ἡμερομηνίαν Μαΐου 1902 Ἡγεμονικοῦ Διατάγ-
ματος ὑποστάς τὴν ἀπολυτήριον δοκιμασίαν ἐκρίθη ἄξιος τοῦ
γενικοῦ βαθμοῦ καὶ ἀνεγνωρίσθη ὀριστικὸς δη-
μοδιδάσκαλος. Διὸ δίδεται αὐτῷ τὸ πτυχίον τῶδε, δυνάμει
τοῦ ὁποίου δικαιούται νὰ διδάσκη ἐν οἰκωδήποτε σχολείῳ
διορισθῆ ὑπὸ τῆς νομίμου ἀρχῆς καὶ νὰ ἀπολαύῃ πάντων
τῶν δικαιωμάτων, ὅσα παρέχει τῷ ἀξιώματι αὐτοῦ ὁ περὶ
ὀργανισμοῦ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως νόμος.

Ἐν Ἁγίᾳ Τριάδι τῆ

Ὁ ἐπὶ τῆς Παιδείας καὶ τῆς Δικαιοσύνης
Σύμβουλος

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐξ.
Ἐπιτροπείας

.

Ὁ Διευθυντὴς

.

Ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ σελίδι τοῦ πτυχίου καταγράφονται οἱ
ὀλικοὶ βαθμοί, ὧν ἡξιώθη ὁ δοκιμασθεὶς ἐν ἐκάστῳ τῶν μαθη-
μάτων.

Ἄρθρ. 60. Ἡ ἀπονομὴ τῶν πτυχίων ἐν τῷ Ἱεροδιδασκα-
λείῳ καὶ Διδασκαλείῳ καὶ τῶν ἀπολυτηρίων ἐν τοῖς γυ-

υνασίσις γίνεται πνευματικῶς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν πασῶν τῶν τάξεων καὶ τοῦ συλλόγου τῶν καθηγητῶν ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ, ὅστις διὰ λόγου καταλλήλου προσαγορεύει τοὺς ἀπολυθέντας ἐκ μέρους τοῦ ἐκπαιδευτηρίου.

Ἐξετάσεις ἐπὶ προβιβασμῶ ἐν τῷ Διδασκαλείῳ.

Αὗται εἶναι γραπταὶ καὶ προφορικαὶ καὶ γίνονται ἐνώπιον τοῦ Συλλόγου τῶν καθηγητῶν καὶ διδασκάλων τοῦ Διδασκαλείου, καθ' ἣν ἡμέραν τοῦ τρίτου δεκαημέρου τοῦ Ἰουνίου ἤθελεν ὀρίσει ὁ σύλλογος. Προηγούνται δὲ αἱ γραπταὶ τῶν προφορικῶν καὶ γίνονται εἰς πάντα τὰ διδασκόμενα ἐπιστημονικὰ μαθήματα, εἰς τὴν ἰχθυογραφίαν καὶ τὴν καλλιγραφίαν.

Ἄρθρ. 62. Ἡ ἐν τοῖς ἑλληνικοῖς ἐξετάσις συνίσταται α') εἰς τὸ νὰ γράψωσιν οἱ μαθηταὶ καθ' ὑπαγόρευσιν 12—15 σειρὰς ἐξ ἀδιδάκτου ἀρχαίου κειμένου διδομένου ἐκ πεζοῦ συγγραφεῶς ὅπου καὶ μεταφράζουσιν εἰς τὸ καθαρεῦον νεώτερον ἰδιῶμα β') εἰς τὸ νὰ περιγράψωσι τόπον, ἢ φυσικὸν φαινόμενον, ἢ ἀντικείμενον, ἢ δοθείσης τῆς ὑποθέσεως δράματος ἀρχαίου ἢ καὶ νεωτέρου νὰ ἐκθέσωσι ταύτην πλατύτερον καὶ νὰ περισαρκώσωσι οὕτως εἰπεῖν τὸν σκελετὸν τοῦ δράματος.

Ἐν τοῖς μαθηματικοῖς δίδονται τρία προβλήματα, ὧν τὸ ἓν ἐκ τῆς γεωμετρίας, καὶ λύουσι τὰ δύο.

Εἰς πάντα δὲ τὰ λοιπὰ ἐπιστημονικὰ μαθήματα δίδονται δύο ζητήματα καὶ λύουσι τὸ ἕτερον.

Ἄρθρ. 63. Ἐν τῇ καλλιγραφίᾳ ἐξετάζονται γραπτῶς καλλιγραφοῦντες ῥητόν τι ἢ προσευχὴν σύντομον, ἐν τῇ ἰχθυογραφίᾳ ἰχθυογραφοῦντες ἰχθυογράφημά τι ἀποτελούμενον ἐκ συνδυασμοῦ εἰθειῶν καὶ καμπύλων γραμμῶν. Ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ μουσικῇ τῇ ᾠδικῇ καὶ τῷ τετραγώνῳ ἐξετάζονται ἰδίᾳ ἕκαστος καὶ ἐν τῇ γυμναστικῇ συνεξετάζονται μὲν ἀμρότεραι αἱ τάξεις τοῦ Διδασκαλείου ἐντός τοῦ δευτέρου δεκαπενθημέρου τοῦ Μαΐου, ἐξετάζεται ὁμῶς καὶ ἰδίᾳ ἕκαστος συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 36 τοῦ παρόντος Διατάγματος. Εἰς τὰ γεωπονικὰ ἐξετάζονται ἐκ τῶν δεδιδαγμένων μερῶν καὶ ἐκτελοῦσιν ἐνώ-

πιον τοῦ συλλόγου γεωργικᾶς ἐργασίας, ὀριζομένας ὑπὸ τοῦ διδάσκοντος τὸ μάθησα τοῦτο ἢ ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον γίνεται ἡ ἐξέτασις τοῦ μαθήματος τούτου καὶ ἐν τῇ ἀνωτάτῃ τάξει τοῦ Διδασκαλείου.

Ἄρθρ. 64. Τὰ ἄρθρα 28, 29, 30, 31, 32 καὶ 35 τοῦ παρόντος Διατάγματος ἰσχύουσι καὶ ἐν ταῖς ἐπὶ προβιδιασμῶ προφορικῆς ἐξετάσεσι τοῦ Διδασκαλείου.

Ἄρθρ. 65 Ἄν μάθημά τι διδάσκηται μόνον κατὰ τὴν πρώτην ἐξαμηνίαν, ὁ ὀλικὸς βαθμὸς τοῦ μαθήματος τούτου, ὁ ἐξαγόμενος, ἐκ τῶν ἡμερησίων ἐλέγχων, ἐκ τῶν χειμερινῶν ἐξετάσεων καὶ ἐκ τοῦ βαθμοῦ τῶν γραπτῶν κατὰ Ἰουνίον ἐξετάσεων ἢ τῶν προφορικῶν, ἐν οἷς μαθήμασι δὲν γίνονται γραπταί, προστιθέμενοι καὶ διὰ τοῦ τρία διαιρούμενοι, ἀποτελοῦσι τὸν ὀλικὸν βαθμὸν τῆς προόδου τοῦ μαθητοῦ ἐν τῷ μαθήματι τούτῳ. Ὡσαύτως, ἂν μάθημά τι διδάσκηται μόνον κατὰ τὴν δευτέραν ἐξαμηνίαν, ὁ ὀλικὸς βαθμὸς τοῦ μαθήματος τούτου ἐξάγεται ἐκ τῶν ἡμερησίων βαθμῶν τῆς ἐξαμηνίας ταύτης καὶ τοῦ βαθμοῦ τῶν γραπτῶν ἢ προφορικῶν κατὰ Ἰουνίον ἐξετάσεων. Ὡς πρὸς τὴν βαθμολογίαν, τὴν διαίρεσιν καὶ κλήρωσιν τῶν μαθημάτων ἰσχύουσι τὰ ἐν τοῖς λοιποῖς σχολείοις τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως εἰρημένα. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ἐν τῇ ἀνωτάτῃ τοῦ Διδασκαλείου τάξει.

Ἐπιτομή Ἐξέτασεις ἐν τῷ Διδασκαλείῳ

Ἄρθρ. 66 Αἱ ἀπολυτήριαι ἐξετάσεις ἐν τῷ διδασκαλείῳ εἶναι γραπταί, προφορικαί καὶ πρακτικαί, γίνονται δὲ ἐντὸς τοῦ τελευταίου δεκαημέρου τοῦ Ἰουνίου καὶ ἄρχονται καθ' ἡμέραν ὀριζομένην ὑπὸ τοῦ Συλλόγου τῶν καθηγητῶν. Αἱ γραπταί καὶ προφορικαὶ ἐξετάσεις γίνονται εἰς πάντα τὰ διδασκόμενα ἐν τῇ ἀνωτάτῃ τάξει μαθήματα, αἱ δὲ πρακτικαὶ διδάσκοντος ἐκάστου μαθητοῦ ἐν ἐκ τῶν ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις διδασκομένων μαθημάτων τοὺς μαθητὰς τοῦ προτύπου. Αἱ γραπταὶ ἐξετάσεις γίνονται ἐνώπιον μελῶν τοῦ συλλόγου ὀριζομένων ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ, παρίσταται δὲ καὶ οὗτος, αἱ δὲ προφορικαὶ καὶ πρακτικαὶ ἐνώπιον Ἐπιτροπείας

ἀποτελουμένης ἐκ πάντων τῶν ἐν τῷ Διδασκαλείῳ διδασκόντων. Τῆς Ἐπιτροπείας, ἂν μὴ παρίσταται ὁ γενικός Ἐπιθεωρητής, προεδρεύει ὁ διευθυντής τοῦ Διδασκαλείου, παρίσταται δὲ καὶ ὁ Σέβ. Μητροπολίτης Κρήτης ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐκπαιδείσεως Συμβούλου. Ὡς πρὸς τὴν διαίρεσιν τῆς διδασκαλείας ὕλης εἰς ζήτήματα, τὴν ἐξέλεγεξιν καὶ τὴν κλήρωσιν, ἰσχύουσι τὰ περὶ ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων τοῦ Γυμνασίου εἰρημένα. Καὶ ὁ καθορισμὸς τοῦ μαθήματος ὅπερ θὰ διδάξῃ ἕκαστος ἐν τῷ προτύπῳ δημοτικῷ σχολείῳ ὀρίζεται διὰ κλήρου ὡς ἐξῆς: ἀναγράφονται ἐν δελταρίοις ἰσριθμοὶ τοῖς μαθήμασι τοῦ δημοτικοῦ σχολείου τὰ ὀνόματα τῶν ἐν αὐτῷ διδασκομένων μαθημάτων. Τὰ δελτάρια ταῦτα τίθενται ἐντὸς κληρωτίδος ἕκαστος δὲ μαθητὴς προσερχόμενος ἐνώπιον τοῦ Συλλόγου, δύο ἡμέρας πρὸ τῆς πρακτικῆς ἐξετάσεώς του, ἐξάγει ἐν δελτάριον καὶ προπαρασκευάζεται κατ' οἶκον, ὅπως διδάξῃ τὸ ἐν τῷ δελταρίῳ ἐπιγεγραμμένον μάθημα.

Ἄρθρ. 67 Ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς ἡ γραπτὴ ἐξέτασις συνίσταται α) εἰς τὸ νὰ γράψωσιν οἱ μαθηταὶ καθ' ὑπαγόρευσιν 12—15 σειρὰς ἐξ ἀδιδάκτου ἀρχαίου κειμένου, διδομένου ἐκ τῶν ἐν ταῖς τρισὶ κατωτέραις τάξεσι τοῦ Γυμνασίου διδασκομένων πεζῶν συγγραφέων, ἀετίνας μεταφέρουσιν εἰς τὸ καθαρεῦον νεώτερον ἰδίωμα· β) εἰς τὸ νὰ ἀναπτύξωσιν τὸ ἐν ῥήσει τιμὴ περιεχόμενον νόημα, ἢ δοθεισῶν τῶν κυρίων νοημάτων διηγήματος ἢ δράματος νὰ συμπληρώσωσιν τὰ ἐλλείποντα. Ἐν τοῖς μαθηματικοῖς λύουσιν οἱ μαθηταὶ δύο ἐκ τριῶν προβλημάτων ὧν τὰ δύο δίδονται· ἐκ τῆς ἀριθμητικῆς καὶ τὸ ἐν ἐκ τῆς γεωμετρίας πρὸς δὲ διδομένων δύο ζητημάτων ἐκ τῆς κοσμογραφίας πρᾶγματεῦνται τὸ ἕτερον τούτων.

Κατὰ τὴν γραπτὴν ἐξέτασιν τῶν θερηκευτικῶν, τῆς ψυχολογίας καὶ λογικῆς, τῆς ἱστορίας, τῆς παιδαγωγικῆς, τῆς διδακτικῆς, τῆς ἱστορίας, τῆς γεωπονικῆς, τῆς πειραματικῆς φυσικῆς καὶ τῶν στοιχείων τῆς χημείας, δίδονται δύο ζητήματα ἐξ ἑκάστου μαθήματος καὶ ἀναπτύσσουσιν οἱ μαθηταὶ τὸ ἕτερον τούτων. Δίδονται προσέτι δύο ζητήματα ἐκ τοῦ γενικοῦ μέρους τῆς ζωολογίας ἢ τῆς φυτολογίας καὶ ἐκθέτουσιν οἱ μαθηταὶ τὸ ἕτερον.

Εἰς τὴν καλλιγραφίαν ἐξετάζονται καλλιγραφοῦντες ῥητόν τι ἢ γνωμικόν, εἰς δὲ τὴν ἰχνογραφίαν ἰχνογραφοῦντες ἰχνογράφημα ἐκ συνδυασμοῦ εὐθειῶν καὶ κμπύλων γραμμῶν ἀποτελούμενον, ἢ ἀντικείμενόν τι ἀπὸ τῆς φύσεως π. χ. κλάδον δένδρου, τράπεζαν, μελανοδοχείον κ.τ.τ.

* Ἀρθρ. 68. Προφορικῶς ἐξετάζονται οἱ μαθηταὶ εἰς πάντα τὰ διδασκόμενα ἐπιστημονικὰ μαθήματα συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 32 τοῦ παρόντος Διατάγματος, εἰς δὲ τὴν ἐκκλησιαστικὴν μουσικὴν, εἰς τὸ τετράχορδον καὶ εἰς τὴν ᾠδικὴν ἐξετάζονται ἰδίᾳ ἕκαστος μετὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν λοιπῶν μαθημάτων.

Ἐν τῇ γυμναστικῇ συνεξετάζονται καθ' ὁμάδας μὲν ταυτοχρόνως μετὰ τῆς πρώτης τάξεως, ἰδίᾳ δὲ μετὰ ταῦτα συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 36 τοῦ παρόντος Διατάγματος.

* Ἀρθρ. 69. Ἡ πρακτικὴ ἐξέτασις γίνεται ἐν τῷ προτύπῳ. ἕκαστος δὲ μαθητὴς γνωρίζων τὸ συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 66 τοῦ παρόντος Διατάγματος κληρωθὲν αὐτῷ μάθημα προπαρασκευάζεται κατ' οἶκον καὶ διδάσκει τοῦτο εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ προτύπου ἐνώπιον τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπείας· βαθμολογεῖται δὲ ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Διδασκαλείου. Εἰς τὴν ἐξεταστικὴν ἐπιτροπεῖαν ὀφείλει νὰ παρουσιάσῃ καὶ σχέδιον γραπτὸν τῆς προπαρασκευῆς τοῦ διδασκόμενου μαθήματος, ὅπερ ὑπογεγραμμένον ὑπ' αὐτοῦ παραλαμβάνει ὁ Διευθυντὴς καὶ φυλάττει ἐν τῷ ἀρχεῖῳ τοῦ Διδασκαλείου. Ὁ βαθμὸς τῆς πρακτικῆς ἐξετάσεως σημειοῦται μὲν ἐν τῷ πτυχίῳ ἰδιαιτέρως, ἀλλ' ἐν τῇ βαθμολογίᾳ ἀποτελεῖ ἓνα παράγοντα, ὅστις προστιθέμενος μετὰ τῶν λοιπῶν βαθμῶν τῶν Παιδαγωγικῶν μαθημάτων ἀποτελεῖ τὸν ὅλκικόν βαθμὸν τούτων.

* Ἀρθρ. 70. Περὶ πάντων τῶν κατὰ τὴν ἀπολυτήριον ἐξέτασιν ἐνεργουμένων ὑπὸ τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπείας γράφονται πρακτικὰ ἐν ἰδιαιτέρῳ βιβλίῳ φυλαττομένῳ ἐν τῷ ἀρχεῖῳ τοῦ Διδασκαλείου. Ἐν ἰδιαιτέρῳ δὲ πρακτικῷ ἀναγράφεται ἀμέσως μετὰ τὴν κλήρωσιν τὸ μάθημα, ὅπερ ἕκαστος τῶν μαθητῶν θὰ διδάξῃ ἐν τῷ προτύπῳ.

* Ἀρθρ. 71. Μαθηταὶ ἀπολυθέντες τῶν παιδαγωγικῶν τμημάτων. ἄπερ ἐλειτούργουν κατὰ τὴν παρελθούσαν διε-

τιαν ἐν τοῖς γυμνασίοις Χανίων καὶ Ἡρακλείου καὶ ἀσκηθέν-
τες κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1901—1902 εἰς τὰ τεχνικὰ μα-
θήματα καὶ εἰς τὴν πρακτικὴν διδασκαλίαν. ἐξετάζονται
μόνον εἰς τὰ μαθήματα ταῦτα καὶ εἰς τὴν γεωπονικὴν.
Ἀναγνωρίζονται δὲ πρωτοβάθμιοι μὲν δημοδιδάσκαλοι, ἂν ὁ
γενικὸς βαθμὸς αὐτῶν ὁ ἐξαγόμενος ἐκ τοῦ ὀλικοῦ βαθμοῦ
τῶν εἰρημένων μαθημάτων καὶ ἐκ τῶν ὀλικῶν βαθμῶν τῶν
λοιπῶν μαθημάτων ὧν ἔτυχον κατὰ τὴν ἀπολυτήριον αὐτῶν
ἐν τῷ γυμνασίῳ δοκιμασίαν τοῦλάχιστον $9\frac{1}{2}$, δευτεροβάθ-
μιοι δὲ, ἂν εἶναι ἀνώτερος τοῦ $7\frac{1}{2}$, καὶ τριτοβάθμιοι ἂν
εἶναι 6 πλήρες.

Ἄρθρ. 72. Οἱ ἀποτυχόντες εἰς τὰς ἀπολυτήριους ἐξετά-
σεις τοῦ Διδασκαλείου ἂν μὴ παραπεμφθῶσιν εἰς
συμπληρωτικὰς ἐξετάσεις, δύνανται νὰ ἀναγνωρισθῶσιν
ὡς ὑποδιδάσκαλοι ἀναλόγως τῆς ικανότητος αὐτῶν,
ὡς γίνεται καὶ διὰ τοὺς ἀποτυγχάνοντας ἐν ταῖς δη-
μοδιδασκαλικαῖς ἐξετάσεσιν (ἄρθρ. 15 Διαταγ. 102). Πρὸς
τοῦτο συνέρχεται ὁ σύλλογος τῶν καθηγητῶν τοῦ Διδα-
σκαλείου εἰς συνεδρίαν, ἧς μετέχει καί τις τῶν ἐν Κρήτῃ
Γυμνασιαρχῶν ὑπὸ τοῦ Συμβούλου τῆς Παιδείας καὶ τῆς
Δικαιοσύνης ὀριζόμενος, ἐξετάζει τὰ γραπτὰ τῶν ἀποτυχόν-
των, ὡς καὶ τοὺς βαθμοὺς τῶν ἐξαμήνων καὶ τῶν χει-
μερινῶν ἐξετάσεων καὶ ἀναγνωρίζει ἕκαστον τούτων ὑπο-
διδάσκαλον τάξεώς τινος τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 28 τοῦ νόμου
391 ἀναφερομένων.

Ἄρθρ. 73. Ἡ βαθμολογία τῶν μαθητῶν τῆς ἀνωτάτης
τάξεως τοῦ Διδασκαλείου, γίνεται συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 102
τοῦ παρόντος Διατάγματος οἱ λαμβάνοντες δὲ γενικὸν βαθμὸν
τοῦλάχιστον $9\frac{1}{2}$ ἀναγνωρίζονται πρωτοβάθμιοι δημοδιδάσκα-
λοι, οἱ λαμβάνοντες ἀνώτερον τοῦ $7\frac{1}{2}$ δευτεροβάθμιοι καὶ οἱ
λαμβάνοντες πλήρες ἢ τριτοβάθμιοι. Οἱ λαμβάνοντες βαθμὸν
6 μὲν ὀλικὸν τοῦλάχιστον ἀλλ' ἐν τρισὶ τὸ πολὺ μαθήμασι
κατώτερον τούτου, ὑπεβάλλονται εἰς συμπληρωτικὰς κατὰ
τὰς ἀρχὰς τοῦ ἐπιόντος σχολικοῦ ἔτους ἐξετάσεις, ἂν μὴ ἡ
Ἐπιτροπεία ἐκ τῆς καθ' ὅλου ἐπιδόσεως τούτων πειθομένη
ἀνκηρύξη αὐτοὺς ὑποδιδασκάλους.

Ἄρθρ. 74. Διὰ τοὺς ἕνεκα ἀσθενείας ἀποσχόντας τῶν

γραπτῶν ἢ προφορικῶν ἐξετάσεων ἰσχύουσι τὰ ἄρθρα 90 119 καὶ 117 τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἄρθρ. 75. Κατὰ τὰς προφορικὰς ἐξετάσεις τοῦ Διδακταλείου βαθμολογεῖ ὁ Διευθυντὴς ἐν πᾶσι τοῖς μαθήμασι καὶ ἕκαστος τῶν λοιπῶν καθηγητῶν τὸ ὑπ' αὐτοῦ ἐξεταζόμενον μάθημα, ὁ μέσος δὲ ὅρος τοῦ ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ καὶ τοῦ διδάξαντος ἕκαστον μάθημα καθηγηταῦ διδομένου βαθμοῦ ἀποτελεῖ τὸν ἐν ἑκάστῳ μαθήματι βαθμὸν τῶν προφορικῶν ἐξετάσεων. Διὰ τοῦτο ὁ Διευθυντὴς παρίσταται εἰς τὰς ἐξετάσεις οὐχὶ μόνον τῶν ἐπιστημονικῶν μαθημάτων ἀλλὰ καὶ τῶν τεχνικῶν.

Ἄρθρ. 76. Εἰς τοὺς ὑποστάντας τὴν ἀπολυτήριον ἐξέτασιν μαθητὰς τοῦ Διδακταλείου συμφώνως τῷ παρόντι Διατάγματι καὶ ἀνεγνωρίζομένους δημοδιδασκάλους παρέχει ἡ Ἀνωτέρα Διεύθυνσις τῆς Παιδείας καὶ τῆς Δικαιοσύνης πτυχίον ἕχον ὡς ἐξῆς.

ΚΡΗΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Ἀνωτέρα Διεύθυνσις τῆς Παιδείας καὶ Δικαιοσύνης

Συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 79 τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως νόμου καὶ τῷ ὑπ' ἀριθμ. καὶ χρονολογίαν Μαΐου 1902 Ἡγεμονικῶ Διατάγματι περὶ ἐξετάσεων ὁ ἐκ ἐτῶν ὑποστὰς τὴν ἀπολυτήριον δοκιμασίαν ἐκρίθη ἄξιος τοῦ γενικοῦ βαθμοῦ καὶ ἀνεγνωρίσθη δημοδιδάσκαλος. Διὸ δίδεται αὐτῷ τὸ πτυχίον τῷδε δυνάμει τοῦ ὁποίου δικαιοῦται νὰ διδάσκη ἐν οἰκῷ ἢ δημοτικῆ σχολεῖῳ διορισθῆ ὑπὸ τῆς νομίμου ἀρχῆς καὶ νὰ ἀπολαύῃ πάντων τῶν δικαιωμάτων ὅσα παρέχει τῷ ἀξιωματι αὐτοῦ ὁ περὶ ὀργανισμοῦ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως νόμος.

Ἐν Χανίοις τῆ

Ὁ ἐπὶ τῆς Παιδείας καὶ τῆς Δικαιοσύνης
Σύμβουλος

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Διδακταλείου

Ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ σελίδι τοῦ πτυχίου καταγράφονται οἱ ὀλικοί βαθμοί, ὧν ἔτυχεν ὁ ἀπολυθεὶς ἐν ἑκάστῳ τῶν μαθημάτων.

Ἄρθρ. 77. Τὰ πτυχία ὑπογράφονται ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ καὶ ἀποστέλλονται εἰς τὴν Ἄν. ἐπὶ τῆς Παιδείας καὶ Δικαιοσύνης Διεύθυνσιν μετ' ἐγγράφου τούτου γνωμοδοτήσεως περὶ τῆς διδακτικῆς καὶ διοικητικῆς ἱκανότητος ἑκάστου τῶν ἀπολυομένων, ἵνα λαμβάνωνται ταῦτα ὑπ' ὄψιν κατὰ τοὺς διορισμοὺς καὶ τοποθετῆται ἕκαστος ἀναλόγως τῶν εἰρημένων προσόντων ἐν διηρημένοις ἢ ἀδιαίρετοις σχολείοις.

Ἡ Ἄν. Διεύθυνσις μετὰ τὴν ὑπογραφὴν ἐπιστρέφει ταῦτα τῷ Διευθυντῇ, παραδίδει ταῦτα τοῖς ἀπολυθεῖσι συμφωνῶς τῷ ἄρθρῳ 60 τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐξετάσεις ἐν ταῖς Νυκτεριναῖς Σχολαῖς Χανίων, Ρεθύμνης καὶ Ἡρακλείου.

Ἄρθρ. 78. Αὗται γίνονται γραπτῶς μὲν, ὡς καὶ ἐν τοῖς δημοσίοις δημοτικοῖς σχολείοις, προφορικῶς δὲ κατὰ τὴν τελευταίαν Κυριακὴν τοῦ Ἰουνίου ἐνώπιον ἐπιτροπείας, ἀποτελουμένης ἐκ τοῦ προεδρείου τῶν συντηρούντων ταύτας σωματείων καὶ τοῦ Νομαρχιακοῦ Ἐπιθεωρητοῦ ἑκάστου νομοῦ ὡς ἀντιπροσώπου τῆς Πολιτείας.

Ἄρθρ. 79. Ἡ προφορικὴ ἐξέτασις γίνεται εἰς τὰ ἑλληνικά, θρησκευτικά καὶ μαθηματικά, ὡς καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς δημοτικοῖς σχολείοις. Ἄν δὲ ἐν τινι σχολῇ ἐλειτούργησεν καὶ τάξις ἀνωτέρα τῆς Δ' τοῦ δημοτικοῦ σχολείου, ἡ ἐξέτασις ἐν ταύτῃ γίνεται ὡς καὶ ἐν τῇ ἀντιστοίχῳ τάξει τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου.

Ἄρθρ. 80. Μετὰ τὸ πέρασ τῶν ἐξετάσεων ἑκάστης νυκτερινῆς σχολῆς ὁ Νομαρχιακὸς Ἐπιθεωρητὴς ὑποβάλλει ἔκθεσιν εἰς τὴν Ἀνωτέραν Διεύθυνσιν τῆς Παιδείας καὶ Δικαιοσύνης περὶ τῆς γενομένης προόδου τῶν μαθητῶν, περὶ τῆς ἱκανότητος τῶν ἐν αὐταῖς διδασκάντων προσώπων καὶ περὶ τῶν μέτρων ἅτινα ἐφαρμοζόμενα δύνανται νὰ συντελέσωσιν εἰς τὴν κανονικωτέραν καὶ ὠφελιμωτέραν ἐν ταῖς εἰρημέναις σχολαῖς ἐργασίαν.

Ἄρθρ. 81 Ὁ Πρόεδρος ἐκάστου σώματιέου συντηροῦντος νυκτερινήν σχολήν ὑποβάλλει μετὰ τὸ πέρας τῶν ἐξετάσεων ἔκθεσιν εἰς τὴν Ἀνωτ. Διεύθυνσιν τῆς Ἐκπαιδευσεως ἐν ἣ ἀναφέρει τὸν ἀριθμὸν τῶν μαθητῶν ἐκάστης τάξεως, τῶν προαχθέντων τῶν υποχρεωθέντων εἰς συμπληρωτικὰς ἐξετάσεις, καὶ τῶν ἀπολυθέντων. Προσέτι ἀναφέρει τὸ ὄνομα-τεπώνυμον καὶ τὰ προσόντα ἐκάστου τῶν διδασκάλων τὴν μνησίαν μισθοδοσίαν ἐκάστου, καὶ τὴν ἐτήσιαν δαπάνην διὰ τὴν συντήρησιν τῆς εἰρημένης σχολῆς. Ἐν συνεννόσει δὲ μετὰ τοῦ Νομαρχιακοῦ Ἐπιθεωρητοῦ ἢ καὶ ἀπ' εὐθείας ὑποδεικνύει τὰ μέτρα, δι' ὧν θὰ λειτουργήτῃ σκοπιμώτερον καὶ κανονικώτερον ἡ σχολή, ἣν συντηρεῖ τὸ σωματεῖόν του.

Ἐξετάσεις ἐν τοῖς Ἰσραηλιτικοῖς σχολείοις.

Ἄρθρ. 82 Αἱ ἐξετάσεις ἐν τούτοις εἶναι γραπταὶ καὶ προφορικαὶ καὶ γίνονται καθ' ἡμέραν ὀριζομένην ὑπὸ τοῦ διδασκάλου ἐντὸς τοῦ τελευταίου δεκαήμερου τοῦ Ἰουνίου.

Ἄρθρ. 83 Μόνον προφορικῶς ἐξετάζεται ἡ Α' καὶ Β' τάξις εἰς ἀνάγνωσιν ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ καὶ τοῦ ἑβραϊκοῦ ἀλφαβηταρίου, εἰς τὰ διδαχθέντα ἐν ταῖς τάξεσι τούταις θρησκευτικὰ, καὶ εἰς τὴν ἀριθμητικὴν. Ἡ δὲ Γ' καὶ Δ' ἐξετάζεται γραπτῶς καὶ προφορικῶς ἐν ἀμφοτέραις ταῖς γλώσσαις. Ἐν τῇ Γ' τάξει γράφουσιν οἱ μαθηταὶ καθ' ὑπαγόρευσιν τέμαχιον 6—8 σειρῶν ἐκ τῶν δεδιδαγμένων μερῶν τῆς Πεντατεύχου τοῦτο δὲ χρησιμεύει καὶ ὡς δεῖγμα γραφῆς. Προσέτι 8—10 σειρὰς ἐκ τῶν δεδιδαγμένων μερῶν τοῦ ἑλληνικοῦ ἀναγνωσματορίου. Δίδονται καὶ δύο προβλήματα ἐκ τῆς ἀριθμητικῆς, ἐξ ὧν λύσῃσι τὸ ἕτερον.

Ἐν τῇ Δ' τάξει δίδονται 10—12 σειραὶ ἐκ τῶν δεδιδαγμένων μερῶν τῆς Πεντατεύχου καὶ ἕτεραι τσαυτὰ ἐκ τῶν δεδιδαγμένων μερῶν τοῦ ἑλληνικοῦ ἀναγνωσματορίου. Ἐκ δὲ τῶν θρησκευτικῶν δίδονται δύο ζητήματα καὶ ἐκθέτουσιν οἱ μαθηταὶ τὸ ἓν, ὡς καὶ δύο προβλήματα ἐκ τῆς ἀριθμητικῆς, ἵνα λύσῃσι τὸ ἓν.

Ἄρθ. 84 Ὡς πρὸς τὴν βαθμολογίαν καὶ τὴν καθ' ὅλου διεξαγωγὴν τῶν ἐξετάσεων ἰσχύουσι καὶ διὰ τὰς Ἰσραηλι-

τικὰς σχολὰς τὰ σχετικὰ ἄρθρα τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἄρθρ. 85 Προφορικῶς ἐξετάζονται οἱ μαθηταὶ τῆς Γ' καὶ Δ' τάξεως εἰς τὰ ἑλληνικά, ἑβραϊκά, θρησκευτικὰ καὶ μαθηματικά, κατὰ τὰ ἄρθρα 28 29 καὶ 30.

Ἄρθρ. 86 Ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ ἐπὶ τῆς Παιδείας καὶ τῆς Δικαιοσύνης Συμβούλου κατὰ τὰς ἐξετάσεις ταύτας παρίσταται ὁ νομαρχιακὸς ἐπιθεωρητὴς ἢ τοῦτου κωλυομένου ὁ προϊστάμενος τοῦ χριστιανικοῦ δημοτικοῦ σχολείου τῆς πόλεως ἐν ἣ τὸ σχολεῖον. Ὁ προϊστάμενος εἰς τὰς ἐξετάσεις ταύτας ὑποβάλλει ἑκθεσιν εἰς τὴν Ἀνωτέραν Διεύθυνσιν τῆς Παιδείας καὶ τῆς Δικαιοσύνης περὶ τῆς γενομένης ἐργασίας καὶ προόδου τῶν μαθητῶν.

Ἐξετάσεις ἐν τοῖς ἰδιωτικοῖς ἐκπαιδευτηρίοις.

Ἄρθρ. 87 Ἐν τοῖς ἐν Κρήτῃ ἰδιωτικοῖς ἐκπαιδευτηρίοις αἱ ἐξετάσεις γίνονται ἐντὸς τοῦ δευτέρου δεκαπενθημέρου τοῦ Ἰουνίου καθ' ὃν τρόπον καὶ ἐν τοῖς δημοσίοις σχολείοις εἰς ἃ ἀντιστοιχοῦσι τὰ ἰδιωτικά.

Ἄρθρ. 88 Οἱ προϊστάμενοι τῶν διαφόρων τούτων ἐκπαιδευτηρίων, γνωρίζουσι πρὸ τῶν προφορικῶν ἐξετάσεων τὴν ἡμέραν καθ' ἣν γενήσονται αὐταὶ εἰς τὴν Ἀν. Διεύθυνσιν τῆς Παιδείας καὶ Δικαιοσύνης, ἣτις ἀποστέλλει διὰ διαταγῆς αὐτῆς καταλλήλον πρόσωπον ἐκ τῶν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ, ὅπως παρακολουθήσῃ τὰς ἐξετάσεις ἐκάστου σχολείου καὶ ὑποβάλῃ μετὰ τὸ πέρας τούτων, ἑκθεσιν περὶ τῆς λειτουργίας αὐτοῦ τῆς προόδου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μαθητῶν ἢ μαθητριῶν.

Περὶ συμπληρωτικῶν ἐξετάσεων ἐπὶ προβιβασμῶ ἢ ἀπολύσει.

Ἄρθρ. 89. Αὐταὶ ἔρχονται ἅμα τῇ ἐνάρξει τοῦ σχολικοῦ ἔτους καὶ λήγουσιν ἀνωπεθέτως τῇ 10 τῷ πολὺ Σεπτεμβρίου. Εἶναι δὲ καθολικαὶ καὶ μερικαί. Καθολικαὶ εἶναι αἱ γινόμεναι ἐν ἅπασιν τοῖς μαθήματι, μερικαὶ δὲ αἱ ἐν τισὶ τούτων.

Ἄρθρ. 90. Συμπληρωτικὰς καθολικὰς ἐξετάσεις ἐπὶ προ-
β.θασμῶ ἢ ἐπὶ ἀπολύσει ὑφίστανται οἱ μαθηταὶ παντὸς
ἐκπαιδευτηρίου οἱ μὴ ἀποκλεισθέντες κατὰ τὸ ἄρθρον 173
τοῦ νόμου 391 καὶ τὸ ἄρθρον 112 τοῦ παρόντος Διατάγ-
ματος ἀλλ' ἀποσχόντες τῶν γενομένων κατὰ Ἰουνίου ἐξε-
τάσεων διὰ νόσον ἐπισυμβᾶσαν αὐτοῖς εἴτε κατὰ τὸν χρόνον
τῶν ἐξετάσεων εἴτε πρὸ τούτου. Ἀνάγκη ὅμως οὗτοι νὰ
προσαγάγῃσι τῷ προϊσταμένῳ τοῦ ἐκπαιδευτηρίου των πι-
στοποιητικὸν περὶ τῆς ἀσθενείας αὐτῶν πρὸ τῆς λήξεως τῶν
ἐξετάσεων. Τὸ πιστοποιητικὸν τοῦτο ἐκδίδεται ἐν τῷ Εἰ-
ρηνοδικεῖῳ ἐνόρκως ὑπὸ τοῦ νοσηλεύσαντος τὸν ἀσθενήσαντα
μαθητὴν ἐπιστήμονος ἰατροῦ.

Μερικὰς δὲ ἐξετάσεις ὑφίστανται οἱ μαθηταὶ ἀπάντων
τῶν δημοσίων ἐκπαιδευτηρίων οἱ λαβόντες μὲν ὀλίκον βαθ-
μὸν 6, ἀλλὰ μὴ λαβόντες 6 ἐν τρισὶ τὸ πολὺ μαθήμασιν.

Ἄρθρ. 91. Οἱ ὑφιστάμενοι τὰς καθολικὰς συμπληρω-
τικὰς ἐξετάσεις ἐξετάζονται γραπτῶς μὲν ἐν ἅπασιν τοῖς
μαθήμασι καθ' ὃν ἀκριβῶς τρόπον ἐξητάσθησαν καὶ οἱ συμμα-
θηταὶ τούτων κατὰ Ἰουνίου, προφορικῶς δὲ κατὰ τὸ ἄρθρον
31 τοῦ παρόντος Διατάγματος. Οἱ δὲ ὑφιστάμενοι μερικὴν
συμπληρωτικὴν ἐξέτασιν ἐξετάζονται γραπτῶς καὶ προ-
φορικῶς μόνον ἐν τοῖς μαθήμασιν, εἰς ἃ κατὰ τὸν Ἰουνίου
δὲν ἔλαβον βαθμὸν προβιβάσιμον.

Ἄρθρ. 92. Οἱ δικαιοῦμενοι νὰ προσέλθωσιν εἰς συμπληρω-
τικὰς ἐξετάσεις ὑφίστανται ταύτας ἐν τῷ σχολεῖῳ εἰς ὃ
ἐφοίτων κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος, ἀλλὰ τῶν ἐξετάσεων
αὐτῶν δὲν μετέχουσιν οἱ διδάσκοντες αὐτοὺς ἰδιαιτέρως κατὰ
τὸν χρόνον τῶν διακοπῶν καθηγηταί. Οἱ μαθηταὶ οὗτοι,
ἂν ἡ οἰκογένεια αὐτῶν μετώκισε κατὰ τὸ διάστημα τῶν δια-
κοπῶν, ὑφίστανται τὴν ἐξέτασιν ἐν τῷ σχολεῖῳ τῆς πόλε-
ως ἢ κώμης ἐν ἣ ἡ νέα αὐτῶν διαμονή. Ἄλλ' ἀνάγκη ἢ
μετοίκησις τῆς οἰκογενείας αὐτῶν νὰ βεβαιωθῇ δι' ἀντιγράφου
ἐπισήμου τῆς μεταθέσεως τοῦ πατρὸς ἢ κηδεμόνος αὐτῶν, ἂν
εἶναι οὗτος δημοσίος ὑπάλληλος, ἢ ἐν ἐναντίῳ περιπτώσει
διὰ πιστοποιητικοῦ τοῦ δημάρχου, εἰς οὗ τὸν δῆμον κατώ-
κει ἡ μετοικήσασα οἰκογένεια.

Ἄρθρ. 93. Ἐν τοῖς πρακτικαῖς περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων

τῶν ἐξετάσεων ἐκάστου σχολείου καὶ ἐν τοῖς διαβιβαζομένοις πρὸς Ἀνωτέρας ἀρχὰς ἐγγράφοις συμφώνως τοῖς ἄρθροις 113 καὶ 48 τοῦ παρόντος Διατάγματος, σημειοῦνται οἱ ὑποχρεούμενοι εἰς συμπληρωτικὰς ἐξετάσεις καὶ τὰ μαθήματα εἰς ἃ ἔμειναν ἐπανεξεταστέοι, ἂν δέ τις τούτων ζητήσῃ ἀποδεικτικὸν πρὶν ἢ ὑποστῇ τὰς συμπληρωτικὰς κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἐπιόντος σχολικοῦ ἔτους ἐξετάσεις, ἀναγράφονται ἐν τούτῳ τὰ μαθήματα εἰς ἃ ὑπεχρεώθη νὰ ἐπανεξετασθῇ.

Ἄρθρ. 94. Ὡς πρὸς τὴν διεξαγωγὴν τῶν συμπληρωτικῶν ἐξετάσεων καὶ τὴν βαθμολογίαν ἰσχύουσι πᾶσαι αἱ σχετικαὶ διατάξεις τοῦ παρόντος Διατάγματος περὶ τῶν κατὰ Ἰούνιον ἐξετάσεων.

Ἄρθρ. 95. Οἱ διδόμενοι βαθμοὶ ἐν ταῖς συμπληρωτικαῖς ἐξετάσεσι συνδυάζονται μετὰ τῶν βαθμῶν τῶν ἐξαμήνων κατὰ τὰς διατάξεις δὲ τοῦ παρόντος Διατάγματος ἐξάγεται ὁ ὅλικός βαθμὸς ἐν ἐκάστῳ μαθήματι καὶ ἐκ τούτων ὁ γενικός. Ὁ μὴ λαθὼν ἐν ταῖς συμπληρωτικαῖς ἐξετάσεσι βαθμὸν 6 ἐν τοῖς μαθήμασιν, ἐν οἷς ἐπανεξετάζεται ἢ καὶ ἐν ἐνὶ τούτων ἀπορρίπτεται καὶ ὑποχρεοῦται νὰ ἐπαναλάβῃ τὰ μαθήματα τῆς τάξεως, εἰς ἣν ἐφοίτα καὶ κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος.

Ἄρθρ. 96. Οἱ Γυμνασιάρχαι ἀποστέλλουσι μετὰ τὰς συμπληρωτικὰς ἐξετάσεις διὰ τῆς Ἀνωτ. Διευθύνσεως τῆς Παιδείας καὶ Δικαιοσύνης εἰς τὴν Πρυτανείαν τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου τὸ ἐν τῷ ἄρθρῳ 48 τοῦ παρόντος Διατάγματος ἀναφερόμενον ἔγγραφον.

Ἄρθρον 97. Μετὰ τὸ πέρασ τῶν ἐξετάσεων ἐκάστου σχολείου ἢ καὶ τάξεων τινῶν τούτου συνέρχεται ὁ σύλλογος τῶν καθηγητῶν ἢ διδασκάλων καὶ ἀποφασίζει περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων. Αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν ὡς καὶ εἰς τὰς ἐν τοῖς ἄρθροις 175 καὶ 181 τοῦ νόμου 39 ἀναφερομένης περιπτώσεως.

Τρόπος βαθμολογίας.

Ἄρθρ. 98. Οἱ βαθμοὶ οἱ χαρακτηριστικοὶ τῆς προόδου

μαθητῶν ἐν ἅπασιν τοῖς δημοσίοις εκπαιδευτηρίοις συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 174 τοῦ Νόμου 391 εἶναι ἀπὸ τοῦ 0 μέχρι τοῦ 10. Δηλοῦσι δέ: ὁ μὲν ἀριθμὸς 0 καὶ 1 τὸ κακίστα, ὁ 2 καὶ 3 τὸ κακῶς, ὁ 4 τὸ μετρίως ὁ 5 τὸ σχεδὸν καλῶς, ὁ 6 καὶ 7 τὸ καλῶς ὁ 8 καὶ 9 τὸ πᾶνυ καλῶς καὶ ὁ 10 τὸ ἀρίστα. Ἐσχάτος δὲ βαθμὸς, δι' οὗ προάγεται τις ἐν παντὶ μαθήματι εἶναι ὁ 6.

Ἄρθρ. 99. Ἵνα μαθητῆς τις προαχθῆ ἀπὸ τάξεως εἰς τῆ-
ξιν ἢ ἀπολυθῆ δεῖν νὰ ἔχη ὀλικὸν βαθμὸν ἐν ἐκάστῳ μαθή-
ματι 6 καὶ γενικὸν κατ' ἀκολουθίαν 6. Αἱ κλασματικαὶ μονά-
δες, ὅταν εἶναι ἀνώτεραι τοῦ ἡμίσεος τῆς ἀκεραίας μονάδος
ἢ καὶ τὸ ἡμισυ ταύτης παραλείπονται ὑπὲρ τῶν μαθητῶν,
ἀντὶ δὲ τοῦ μικτοῦ ἀριθμοῦ λαμβάνεται: ἐν τῇ βαθμολογίᾳ ὁ
ἀμέσως ἐπόμενος ἀκεραῖος ἀριθμὸς.

Ἄν δὲ μαθητῆς τις οἰουδὴποτε σχολείου ἔχη ὀλικὸν βαθ-
μὸν τοῦλάχιστον 6 ἀλλ' εἰς ἐν ἢ δύο ἢ τρία τὸ πολὺ μα-
θήματα ἔχει κατώτερον τοῦ 6 βαθμὸν, τότε ὑποχρεοῦται
εἰς μερικὰς συμπληρωτικὰς ἐξετάσεις κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ
ἐπιόντος σχολικοῦ ἔτους, αἵτινες διεξάγονται κατὰ τὸν ἐν τῷ
σχετικῷ κεφαλαίῳ τοῦ παρόντος Διατάγματος διαγραφόμενον
τρόπον. Μαθητῆς δὲ μὴ λαβὼν κατὰ τὰς ἐξετάσεις τοῦ
Ἰουνίου ὀλικὸν βαθμὸν 6 ἀπορρίπτεται.

Ἄρθρ. 100. Ὁ βαθμὸς τῶν ἡμερησίων ἐλέγχων τῆς πρώτης
ἐξαμηνίας καὶ ὁ βαθμὸς τῶν χειμερινῶν ἐξετάσεων προστιθέ-
μενοι καὶ διαιρούμενοι διὰ τοῦ δύο ἀποτελοῦσι τὸν ὀλικὸν
βαθμὸν τῆς πρώτης ἐξαμηνίας ἐν ἐκάστῳ μαθήματι, συμ-
φώνως τῷ 16 ἄρθρῳ τοῦ περὶ χειμερινῶν ἐξετάσεων Ἰγερμο-
νικοῦ Διατάγματος. Ὁ αὐτῷ εξαγόμενος βαθμὸς καὶ ὁ
βαθμὸς τῶν ἡμερησίων ἐλέγχων τῆς δευτέρας ἐξαμηνίας,
μετὰ τοῦ βαθμοῦ τῶν γραπτῶν ἐξετάσεων ἀποτελοῦσι τρεῖς
παράγοντας, αἵτινες προστιθέμενοι καὶ διὰ τοῦ τρία διαιρού-
μενοι ἀποτελοῦσι τὸν κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος ὀλικὸν βαθμὸν
τῆς προόδου τῶν μαθητῶν ἐν ἐκάστῳ μαθήματι. Οἱ ὀλικοὶ
βαθμοὶ πάντων τῶν διδασκομένων μαθημάτων προστιθέμενοι
καὶ διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μαθημάτων διαιρούμενοι, δίδουσι τὸν
γενικὸν βαθμὸν τῆς προόδου ἐκάστου μαθητοῦ· ὁ βαθμὸς δὲ
οὗτος ἀναγράφεται ὀλογράφως καὶ ἀριθμητικῶς ἐν τῷ γενικῷ

ἐλέγχῳ καὶ ἐν τοῖς ἐνδεικτικοῖς καὶ ἀπολυτηρίοις.

Ἄρθρ. 101. Κατὰ τὰς ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις τῶν Γυμνασίων πρὸς ἐξαγωγήν τοῦ ὀλικοῦ βαθμοῦ ἐν ἐκάστῳ μαθήματι, προστίθενται οἱ ἐκ τῶν ἡμερησίων ἐλέγχων τῆς Α' καὶ τῆς Β' ἐξαμηνίας ἐξαγόμενοι βαθμοὶ, ὁ βαθμὸς τῶν γραπτῶν κατὰ Ἰούνιον ἐξετάσεων καὶ ὁ βαθμὸς τῶν προφορικῶν ἐξετάσεων· τὸ ἄθροισμα δὲ τούτων διαιρούμενον διὰ τοῦ τέσσαρα, δίδει τὸν ὀλικὸν βαθμὸν τῆς προόδου τῶν μαθητῶν ἐν ἐκάστῳ μαθήματι καθ' ἅπαν τὸ σχολικὸν ἔτος, ἐκ τῶν ὀλικῶν δὲ τούτων βαθμῶν ἐξάγεται ὁ γενικὸς κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ὅστις ἀναγράφεται ὀλογράφως καὶ ἀριθμητικῶς ἐν τῷ γενικῷ ἐλέγχῳ καὶ ἐν τοῖς ἀπολυτηρίοις.

Ἄρθρ. 102. Κατὰ τὰς ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις τοῦ Ἱεροδιδασκαλείου καὶ Διδασκαλείου, ὁ ὀλικὸς βαθμὸς ἐν ἐκάστῳ μαθήματι ἐξάγεται ἐκ τῶν βαθμῶν τῶν δύο ἐξαμηνίων, οἵτινες ἐξάγονται ἐκ τῶν ἡμερησίων ἐλέγχων, ἐκ τοῦ βαθμοῦ τῶν χειμερινῶν ἐξετάσεων, ἐκ τοῦ βαθμοῦ τῶν γραπτῶν καὶ ἐκ τοῦ βαθμοῦ τῶν προφορικῶν ἐξετάσεων διαιρουμένου τοῦ ἄθροισματος διὰ πέντε. Ἄν δὲ μαθημὰ τι ἐδιδάχθη μόνον ἐν τῇ ἐτέρᾳ τῶν ἐξαμηνιῶν γίνονται τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 65 τοῦ παρόντος Διατάγματος ἀναφερόμενα. Τὸ ἄθροισμα δὲ τῶν ὀλικῶν βαθμῶν διαιρούμενον διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μαθημάτων δίδει τὸν γενικὸν βαθμὸν, ὅστις τίθεται ἐν τοῖς πτυχίοις.

Ἄρθρ. 103. Ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις ὁ ὀλικὸς βαθμὸς τῶν μαθημάτων, ἐν οἷς δὲν γίνεται γραπτὴ ἐξέτασις ὡς καὶ ὁ τῶν τεχνικῶν ἐξάγεται ἐκ τῆς προσθέσεως τῶν δύο βαθμῶν τῶν ἐξαμηνίων καὶ τῆς διαιρέσεως αὐτῶν διὰ δύο. Εἰς ὅσα δὲ μαθήματα γίνονται γραπτὰ ἐξετάσεις, ὁ ὀλικὸς βαθμὸς τῆς πρώτης ἐξαμηνίας ἐν ἐκάστῳ τῶν μαθημάτων τούτων, ὁ ἐκ τῶν ἡμερησίων ἐλέγχων καὶ τοῦ βαθμοῦ τῶν χειμερινῶν ἐξετάσεων ἐξαγόμενος, ὁ βαθμὸς τῶν ἡμερησίων ἐλέγχων τῆς δευτέρας ἐξαμηνίας καὶ ὁ τῶν γραπτῶν κατὰ Ἰούνιον ἐξετάσεων, ἀποτελοῦσιν ἄθροίζόμενοι καὶ διὰ τοῦ τρία διαιρούμενοι τὸν ὀλικὸν βαθμὸν ἐν ἐκάστῳ μαθήματι. Ἐκ τοῦ ἄθροισματος δὲ τῶν ὀλικῶν βαθμῶν πάντων τῶν μαθημάτων διαιρουμένου διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τού-

των, ἐξάγεται ὁ γενικός βαθμός, ὅστις ἀναγράφεται ἐν τῷ γενικῷ ἐλέγχῳ καὶ ἐν τοῖς ἐνδεικτικοῖς καὶ ἀπολυτηρίοις. Ἐν τῇ πρώτῃ καὶ δευτέρῃ τάξει τῶν δημοτικῶν σχολείων οἱ μαθηταὶ προάγονται ἐκ τῶν βαθμῶν τῶν ἐξαμήνων, οἵτινες ἀθροίζονται καὶ ἐξάγεται ἐκ τούτων ὁ γενικός.

Εἰς ὅσα δὲ μαθήματα δὲν ἐγένοντο ἐξετάσεις χειμερινῶν ὁ ὀλίκος βαθμός τούτων ἐξάγεται ἐκ τῶν βαθμῶν τῶν ἐξαμήνων καὶ τῶν κατὰ Ἰούνιον ἐξετάσεων.

Ἄρθρ. 104 Ἡ διαγωγή ἐκάστου μαθητοῦ χαρακτηρίζεται διὰ τῶν λέξεων κοσμιωτάτη, κοσμία, οὐχί πάντοτε κοσμία. Πρὸς καθορισμὸν δὲ τῆς διαγωγῆς ἐκάστου μαθητοῦ, συνέρχεται ὁ σύλλογος εἰς συνεδρίαν καὶ ὀρίζει ταυτην. Ὁ τῆς διαγωγῆς καθορισμὸς στηρίζεται μὲν ἐπὶ τῆς γνώμης πάντων τῶν καθηγητῶν ἀλλὰ λαμβάνεται ὑπὸ σπουδαίαν ἐποψιν ἢ γνώμη τοῦ διδασκόντος τὰ Ἑλληνικὰ ἐν ἐκάστη τάξει καὶ τοῦ καθηγητοῦ ἢ διδασκάλου τῆς Γυμναστικῆς.

Ἄρθρ. 105 Κατὰ τὰς προφορικὰς ἐπὶ ἀπολύσει ἐξετάσεις τῆς Δ' Γυμνασιακῆς τάξεως βαθμολογεῖ ὁ διδάξας ἐκαστὸν μᾶθημα καὶ ὁ Γυμνασιάρχης, ἰδίᾳ ἕκαστος. Μετὰ τὸ πέραν δὲ τῶν ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων συνεργουμένοι ἀμφοτέροισι ἄγουν τὸν μέσον ὅρον τῶν δοθέντων βαθμῶν ἐκ τῶν δύο βαθμολογιῶν, ὅστις εἶναι ὁ βαθμὸς τῶν προφορικῶν ἐξετάσεων.

Γενικαὶ Διατάξεις.

Ἄρθρ. 106 Εἰς τὴν γ' καὶ δ' τάξιν τῶν δημοτικῶν σχολείων γίνεται διακοπὴ τριῶν ἡμερῶν πρὸς τὴν κατ' οἶκον ἐπανάληψιν καὶ προπαρασκευὴν διὰ τὰς ἐπὶ προβιθασμῶ καὶ ἀπολύσει ἐξετάσεις. Εἰς τὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα, εἰς τὰς τρεῖς κατωτέρως τάξεις τῶν Ἡμιγυμνασίων, τοῦ Ἱεροδιδασκαλείου καὶ τῶν ἀνωτέρων Παρθενιαγωγείων ἐξ ἡμερῶν, εἰς τοὺς μαθητὰς τῶν τριῶν κατωτέρων τάξεων τῶν Γυμνασίων, τῆς Δ' τῶν ἀνωτέρων Παρθενιαγωγείων τῆς Δ' καὶ Ε' τῶν Ἡμιγυμνασίων δέκα καὶ εἰς τοὺς ὑφισταμένους τὴν ἀπολυτηρίων δοκιμασίαν μαθητὰς τοῦ Γυμνασίου, Διδασκαλείου καὶ Ἱεροδιδασκαλείου εἰκοσιν.

Ἄρθρ. 107 Αἱ ἐπὶ προβιθασμῶ ἢ ἀπολύσει ἐξετάσεις ἐν

ἀνασι τοῖς ἐκπαιδευτηρίοις γίνονται ἐπὶ φύλλον χάρτου σφραγισμένων τῆ σφραγίδι τοῦ ἐκπαιδευτηρίου καὶ μονογραφουμένων ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου ἐκάστου σχολείου. Εἰς ὅσα Ἑλληνικὰ ἢ Δημοτικὰ σχολεῖα δὲν ὑπάρχει σφραγίς, μονογραφοῦνται ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου ἢ τοῦ διδασκάλου τῆς σχολῆς, ἂν εἰς τοιοῦτος μόνον ὑπάρχη. Ἡ ἐν σχεδίῳ τὸ πρῶτον λύσις ἐπιτρέπεται μόνον ἐν τοῖς γλωσσικοῖς καὶ μαθηματικοῖς, ἀλλ' ἀνάγκη ὁ μαθητὴς νὰ παραδώσῃ καὶ τὸ σχεδίον εἰς τὸν παραλαμβάνοντα τὰ γραπτὰ καθηγητὴν ἢ διδάσκαλον, ἂν οὐ προτερον ὑπόγραψῃ αὐτό.

Ἄρθρ. 108 Αἱ γραπτὰ ἐξετάσεις διεξάγονται μετ' ἀπολύτου ἀυστηρότητος, ἐπιτηρεῖ δὲ ταύτας ὁ ἐξετάζων μετὰ τινος ἄλλου καθηγητοῦ ἢ καὶ δύο, ἂν οἱ ἐξεταζόμενοι μαθητὰ ὑπερβαίνωσι τοὺς 50. Ἐν τοῖς ἑλληνικοῖς σχολείοις τῶν ἐπαρχιῶν ἐκάστη τάξις ἐξετάζεται ἐν ἰδιαιτέρᾳ ἡμέρᾳ, ὅπως παρευρισκῶνται οἱ διδασκοντες εἰς τὰς ἐξετάσεις ἐκάστης τάξεως. Πάντες οἱ ἐπιτηροῦντες εἶναι ὑπεύθυνοι διὰ τὴν κανονικὴν διεξαγωγὴν τῶν γραπτῶν ἐξετάσεων, καὶ παραμένουσι πρὸς ἔγκυρον τούτων διεξαγωγὴν ἀπὸ τῆς ἐναρξέως τῆς ἐξετάσεως ἐκάστου μαθήματος, μέχρις οὐ παραδοθῶσι τὰ γραπτὰ ὑπὸ πάντων τῶν ἐξεταζομένων. Ὁ προϊστάμενος ἐκάστου σχολείου ἔχει τὴν γενικὴν ἐποπτεῖαν ἐπὶ τῶν γραπτῶν καὶ προφορικῶν ἐξετάσεων.

Ἄρθρ. 109 Μαθητὴς φωραθεὶς ἀντιγράφων ἐκ βιβλίου ἢ σημειώσεων, ἢ ἐκ τῶν γραπτῶν συνἐξεταζομένου μαθητοῦ, βαθμολογεῖται ἐν ᾧ ἀντέγραφε μαθήματι διὰ τοῦ βαθμοῦ κακῶς, δὲν συνεχίζει τὴν ἐξέτασιν ἐν τῷ μαθήματι τούτῳ καὶ χαρακτηρίζεται προσηκόντως ἢ διαγωγή αὐτοῦ ἐν τῷ γενικῷ ἐλέγχῳ.

Ἄρθρ. 110. Ἐκαστος μαθητὴς περατώσας τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος ἢ τῶν ζητημάτων καὶ ὑπογράφας τὸ ὄνομά του εὐαναγνώστως παραδίδει τὸ φύλλον τοῦ χάρτου, ἐφ' οὗ ἡ λύσις, τῷ ἐξετάζοντι καθηγητῇ ἢ διδασκάλῳ. Τὰ γραπτὰ μονογραφοῦνται ὑπὸ πάντων τῶν ἐπιτηρούντων καὶ παραδίδονται τῷ οἰκείῳ καθηγητῇ, ἐν τῷ γραφείῳ ἐκάστου σχολείου, πρὸς διόρθωσιν. Τὰ σφάλματα διορθοῦνται μόνον ἐν τοῖς ἑλληνικοῖς, ἐν δὲ τοῖς λοιποῖς μαθήμασις ὑποσημειοῦνται δι' ἐρυθρὰς μελάνης

ἐν πάσῃ ἀκριβείᾳ ἕκαστος δὲ καθηγητὴς ἢ διδάσκαλος ὀφείλει νὰ διέρχεται τὰ γραπτὰ μετὰ πολλῆς προσοχῆς καὶ κρίνων ἀκριβοδικαίως κατὰ ποιὸν καὶ ποσὸν τὰ ἐν τούτοις ἀμαρτήματα, νὰ βιβλιολογῇ ὀλογράφως καὶ ἀριθμητικῶς καὶ νὰ ὑπογράφη ταῦτα. Μετὰ τῶν διωρθωμένων γραπτῶν παραδίδει ἕκαστος τῶν διδασκόντων τῷ προϊσταμένῳ τοῦ ἐκπαιδευτηρίου καὶ πίνακα ἐν ᾧ ἀναγράφονται ὀνομαστικῶς οἱ ὑποστάντες τὴν γραπτὴν ἐξέτασιν σημειοῦνται, δὲ καὶ οἱ βαθμοὶ οὓς ἔλαβον ἐν ταύτῃ. Ἐκ τῶν πινάκων τούτων οἱ βαθμοὶ ἀναγράφονται ἐν τῷ ἐδικῷ ἐλέγχῳ, τὰ δὲ γραπτὰ φυλάττονται ἐπὶ ἕν τοῦλάχιστον ἔτος, μεθ' ὃ καταστρέφονται ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου ἕκαστου σχολείου.

Ἄρθρ. 111. Διὰ τὰς γραπτὰς ἐξετάσεις δίδεται τοῖς ἐξεταζομένοις ἐν τοῖς σχολείοις τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως εἰς μὲν τὸ μάθημα τῶν ἑλληνικῶν χρόνος 3 ὥρων εἰς πάντα δὲ τὰ λοιπὰ μαθήματα 2. Ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις διὰ μὲν τὰ ἑλληνικὰ δίδεται χρόνος 2 ὥραι, διὰ δὲ τὰ λοιπὰ μαθήματα τὸ πολὺ $1\frac{1}{2}$. Δύνανται ὅμως οἱ προϊστάμενοι τῶν διαφορῶν ἐκπαιδευτηρίων νὰ παρατείνωσι τὰς ὀριζομένης ἄνωθι ὥρας ὡσάκις κρίνουσι τοῦτο ἀναγκαῖον.

Ἄρθρ. 112. Μαθητὴς ἔχων 40 ἀπουσίας ἐν τοῖς ἑλληνικοῖς, ἢ 25 ἐν ἐνὶ τῶν ἄλλων μαθημάτων, ἢ 150 ἐν ἅπασιν τοῖς μαθήμασι ἀποκλείεται τῶν κατὰ Ἰούνιον ἐξετάσεων καὶ ὑποχρεοῦται νὰ ἐπαναλάβῃ τὰ μαθήματα τῆς κῆτης τάξεως. Μόνον ἂν αἱ ἀπουσίαι προῆλθον ἐξ ἀσθενείας βεβαιωθεῖσης συμφώνως τῷ 90 ἄρθρῳ τοῦ παρόντος Διατάγματος καὶ ἂν ἔχη ὁ μαθητὴς ὀλίκην βαθμὴν τοῦλάχιστον 6 ἐν τοῖς βαθμοῖς τῶν ἑξαμηνιῶν καὶ ἐν ἅπασιν τοῖς μαθήμασι δύναται νὰ ὑποστῇ τῇ ἀποφάσει τοῦ συλλόγου καθολικῶς συμπληρωτικῶς ἐξετάσεις κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἐπιόντος σχολικοῦ ἔτους. Τῶν τοιούτων συμπληρωτικῶν ἐξετάσεων ἀποκλείονται οἱ φοιτῶντες εἰς τὴν Ἀνωτάτην τάξιν τοῦ Διδασκαλείου, τοῦ Γυμνασίου καὶ τοῦ Ἱεροδιδασκαλείου.

Ἄρθρ. 113. Ἡ Ἀνωτέρα Διεύθυνσις τῆς Παιδείας καὶ τῆς Δικαιοσύνης ἰσκεῖ τὸν ἀνώτατον ἐλεγχον ἐπὶ τῶν ἐξετάσεων, φροντίζε: περὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Διατάγματος καὶ ὀρίζει, ἐὰν τυχὸν ἤθελε συμβῆ

ἄτοπόν τι ἐκ παραβάσεώς τινος τῶν διατάξεων τούτων, τὸν τρόπον τῆς ἐπανορθώσεως αὐτοῦ.

Δύο ἡμέρας πρὸ τῶν διακοπῶν συνέχεται ὁ σύλλογος τῶν διδασκόντων καὶ ἀποκλείει τοὺς ἀποκλειστέους τῶν ἐξετάσεων κατὰ τὸ ἄρθρον 173 τοῦ νόμου 391 καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 112 τοῦ παρόντος Διατάγματος. Τὰ ὀνόματα τῶν ἀποκλειομένων δημοσιεύονται μίαν τοῦλάχιστον ἡμέραν πρὸ τῶν διακοπῶν.

Ἄρθρ. 114 Τὸν τύπον τῶν ἀποδεικτικῶν ἐνδεικτικῶν καὶ ἀπλυτηρίων πάντων τῶν σχολείων πλὴν τῶν πτυχίων ὀρίζει ἡ Ἄν. Διεύθυνσις τῆς Παιδείας καὶ τῆς Δικαιοσύνης.

Ἄρθρ. 115 Εἰς πάντα τὰ σχολεῖα δύναται ἡ Ἄν. Διεύθυνσις τῆς Παιδείας καὶ τῆς Δικαιοσύνης νὰ ἀποστέλλῃ ἀντιπροσώπους αὐτῆς ὅσαςκις ἤθελε θεωρήσῃ τούτο ἀναγκαῖον.

Εἰς τὰς προφορικὰς ἐξετάσεις τῶν ἐν ταῖς πόλεσι Μουσουλμανικῶν Παρθεναγωγείων παρίσταται ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Ἀνωτέρας Διευθύνσεως ἡ Διευθύντρια τοῦ Ἄν. Παρθεναγωγείου ἐκάστης πόλεως. Πρὸς τούτο αἱ προφορικαὶ ἐξετάσεις ἐν τοῖς Μουσουλμανικοῖς Παρθεναγωγείοις ἄρχονται μετὰ τὸ πέρας τῶν ἐν τοῖς Ἀνωτέροις τοιούτων.

Ἄρθρ. 116 Μετὰ τὸ πέρας τῶν γραπτῶν καὶ προφορικῶν ἐξετάσεων καὶ τὴν ἔκδοσιν τῶν ἀποτελεσμάτων, ἕκαστος προϊστάμενος ἐκπαιδευτηρίου τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως ὑποβάλλει εἰς τὴν Ἀνωτέραν Διεύθυνσιν τῆς Παιδείας καὶ Δικαιοσύνης α') λεπτομερῆ ἔκθεσιν περὶ τῶν αἰτιῶν, αἰτινες κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ σχολικοῦ ἔτους ἐκόωσαν ἢ προήγαγον τὴν ἐργασίαν ἐν ἐκάστῳ ἐκπαιδευτηρίῳ καὶ περὶ τῶν ληπτέων πρὸς διόρθωσιν μέτρων β') πίνακα δηλοῦντα τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐν ἐκάστῃ τάξει φοιτησάντων μαθητῶν, τῶν προαχθέντων ἐκ τούτων, τῶν ὑποχρεωθέντων εἰς συμπληρωτικὰς ἐξετάσεις, τῶν ἀποροφθέντων καὶ τῶν ἀποφοιτησάντων.

Ἄρθρ. 117 Μαθητῆς παντὸς σχολείου συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ὑφισταμένων τὴν ἀπολυτήριον δοκιμασίαν μαθητῶν τῶν Γυμνασίων, τοῦ Διδασκαλείου καὶ τοῦ Ἱεροδιδασκαλείου, μὴ δυναθεὶς νὰ προσέλθῃ ἐγκλίμως εἰς τὰς γραπτὰς ἢ προφορικὰς ἐξετάσεις τοῦ Ἰουνίου ἕνεκα ἀσθενείας βε-

θαιουμένης προσηκόντως, δύναται νὰ ὑποστῇ τὰς ἐξετάσεις. ἂς δὲν ὑπέστη, ἀνὰ ἀναρρώσῃ μέρος τῆς 30 Ἰουνίου.

Μαθηταὶ οἰουδήποτε σχολείου ἀποσχόντες ἀνευ λόγου τῶν γραπτῶν ἢ προφορικῶν ἐξετάσεων ὑποχρεοῦνται νὰ ἐπα-
ναλάβωσι τὰ μαθήματα τῆς αὐτῆς τάξεως.

Ἄρθρ. 118 Ἐν ἅπασι τοῖς δημοσίοις ἐκπαιδευτηρίοις αἱ προφορικαὶ ἐξετάσεις θεωροῦνται συνέχεια τῆς ἡμερησίας ἐργασίας καὶ διὰ τοῦτο οὔτε περισκλήσεις γίνονται κατὰ ταύτας οὔτε λόγοι πειναγυρικοὶ ἐκφωνοῦνται. Οἱ γονεῖς τῶν μαθητῶν καὶ πᾶς πολίτης δύναται νὰ παρίστανται εἰς τὰς ἐξετάσεις.

Ἐν τοῖς χριστιανικοῖς σχολείοις, πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν γραπτῶν ἐξετάσεων συγκεντρουμένων ἀπάντων τῶν μαθητῶν ἐκάστου ἐκπαιδευτηρίου ἐν τινὶ σιλοῦσῃ καὶ παριστα-
μένου ἀπαντος τοῦ διδασκοντος προσωπικοῦ ψάλλεται ὑπὸ ἱερέως ἄγισμος.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Παιδείας καὶ Δικαιοσύνης Σύμβουλον ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ πα-
ρόντος Δικτάγματος.

Ἐν Χαλέπῳ τῇ 20 Μαΐου 1902

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Α. ΒΟΡΕΑΔΗΣ

